

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΘ΄

Παρασκευή 5 Νοεμβρίου 2021

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 1583
2. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 1583, 1585, 1588, 1591, 1592, 1600

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Δευτέρας 8ης Νοεμβρίου 2021, σελ. 1583
2. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:
  - α) Προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας:
    - i. με θέμα: «Να σταματήσει η δίωξη σε βάρος του δημοσιογράφου Νίκου Μπογιόπουλου», σελ. 1584
    - ii. με θέμα: «Καμία εμπλοκή της Ελλάδας στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς, κλείσιμο των αμερικανικών βάσεων, μη αποστολή ελληνικών ενόπλων δυνάμεων στο Σαχέλ της Αφρικής, επιστροφή της πυροβολαρχίας Πάτριος από τη Σαουδική Αραβία και όλων των στρατιωτικών τμημάτων από ιμπεριαλιστικές αποστολές στο εξωτερικό», σελ. 1586
  - β) Προς τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας:
    - i. με θέμα: «Το πρόβλημα πυροπροστασίας στο Σείχ-Σου διογκώνεται από διαγκωνισμούς αναρμόδιων και αρμόδιων», σελ. 1588
    - ii. με θέμα: «Στο Εθνικό Πάρκο Σχινιά - Μαραθώνα συντελέστηκε ένα έγκλημα σε βάρος του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας», σελ. 1591
  - γ) Προς τον Υπουργό Τουρισμού με θέμα: «Οξυμένα προβλήματα στέγασης και λειτουργίας του δημοσίου ΙΕΚ Τουριστικών Επαγγελματιών Ηρακλείου Κρήτης», σελ. 1593
  - δ) Προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Τεράστιες καθυστερήσεις και ανεπάρκειες στη συνδρομή των σεισμόπληκτων της Σάμου», σελ. 1596
  - ε) Προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Η ανάθεση της καθαριότητας του ΟΑΕΔ περνάει σε εργολάβους και 500 εργαζόμενοι περνούν στην ανεργία», σελ. 1598

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ

ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ., σελ. 1583-1600

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 1583, 1585, 1588, 1591, 1592, 1600

Β. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΖΑΧΑΡΑΚΗ Σ. , σελ. 1594, 1595, 1596
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Γ. , σελ. 1596, 1597
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 1598, 1599
ΜΑΡΙΝΟΣ Γ. , σελ. 1586, 1587, 1588
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Α. , σελ. 1596, 1597
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 1585, 1586, 1587, 1588
ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ Ν. , σελ. 1584, 1585
ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ Ε. , σελ. 1589, 1591, 1592, 1593
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. , σελ. 1593, 1595, 1596
ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ Π. , σελ. 1598, 1599
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 1588, 1590, 1591, 1592

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΘ'

Παρασκευή 5 Νοεμβρίου 2021

Αθήνα, σήμερα στις 5 Νοεμβρίου 2021, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9.11' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία της Η' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΣΟΦΙΑΣ ΣΑΚΟΡΑΦΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κυρίες και κύριοι συναδελφοί, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 4-11-2021 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα πρακτικά της ΙΗ' συνεδριάσεώς του, της 4-11-2021 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο των σχεδίων νόμου: «Οδηγώντας με ασφάλεια: Εκσυγχρονισμός πλαισίου εκπαίδευσης και εξέτασης υποψήφιων οδηγών και οδηγών για τη χορήγηση αδειών οδήγησης οχημάτων, διατάξεις σχετικά με την οδήγηση ατόμων με αναπηρία, ρυθμίσεις για την ταξινόμηση και την κυκλοφορία οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος και λοιπές διατάξεις, αρμοδιότητας Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών», «Κύρωση της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης για τις σχέσεις και τη συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφ' ενός, και της Νέας Ζηλανδίας, αφ' ετέρου», «Κύρωση της Συμφωνίας Πλαίσιο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφ' ενός, και της Αυστραλίας, αφ' ετέρου», «Κύρωση της Συμφωνίας Στρατηγικής Εταιρικής Σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφ' ενός, και της Δημοκρατίας της Σιγκαπούρης, αφ' ετέρου»)

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Δευτέρας 8 Νοεμβρίου 2021.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 114/29-10-2021 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Χαλκιδικής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Κυριακής Μάλαμα προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Κυβερνητικός εμπαιγμός στους ελαιοπαραγωγούς της Χαλκιδικής και αδικαιολόγητη κωλυσιεργία για την ένταξη τους στο πρόγραμμα «Παγετός Άνοιξη 2021»».

2. Η με αριθμό 136/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας του Κινήματος Αλλαγής κ. Δημητρίου Κωνσταντόπουλου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Άμεση καταβολή των ενισχύσεων στους παραγωγούς της Αιτωλοακαρνανίας».

3. Η με αριθμό 127/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Οξυμένα

προβλήματα από τη συγχώνευση της Παιδιατρικής με την Παιδοχειρουργική Κλινική του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Ηρακλείου (ΠΑΓΝΗ)».

4. Η με αριθμό 122/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κλέωνα Γρηγοριάδη προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, με θέμα: «Υπέρμετρο και φονική αστυνομική βία».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 115/29-10-20201 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Καστοριάς του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Ολυμπίας Τελιγορίδου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Παράνομη κατανομή του Εθνικού Αποθέματος των Δικαιωμάτων Βασικής Ενίσχυσης στην ΠΕ Καστοριάς».

2. Η με αριθμό 137/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Ένταξη των σεισμόπληκτων περιοχών σε πρόγραμμα ενεργειακού συμψηφισμού και ένταξη των κτηρίων που θα ανακατασκευαστούν στο «Εξοικονομώ κατ' Οίκον» - Αυτοδότητο το «πάγωμα» των λογαριασμών ρεύματος».

3. Η με αριθμό 128/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Ανατολικής Αττικής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Γκικόκα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Τη ρύπανση από την παράνομη χωματερή και την ανάγκη αποκατάστασης και απορρύπανσης της θέσης Μαγούλα στον Ασπρόπυργο».

4. Η με αριθμό 131/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα - Ηλία Αρσένη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Άμεση ανάγκη αποζημιώσεων και αποκαταστάσεων στην Κέρκυρα λόγω «Μπάλλου»».

5. Η με αριθμό 117/29-10-2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Πειραιώς του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Τρύφωνα Αλεξιάδη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Κήρυξη ως διατηρητέου μνημείου του εργοστασίου της ΔΕΗ στο Κερατσίνι».

6. Η με αριθμό 138/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Μεγάλα προβλήματα δημιουργούνται από την απόφαση της Κυβέρνησης για την κατανομή των βοσκοτόπων - μεγάλες περικοπές στις επιδοτήσεις».

7. Η με αριθμό 132/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή

B2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα - Ηλία Αρσένη προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, με θέμα: «Αρχαιολογικοί χώροι στη δυτική Αθήνα και στον ιστορικό της περίγυρο εγκαταλελειμμένοι από την πολιτεία».

8. Η με αριθμό 118/29-10-2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λάρισας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Βασιλείου Κόκκαλη προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Ιανός»-Έναν χρόνο μετά ο απολογισμός».

9. Η με αριθμό 139/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Μέτρα ενίσχυσης των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στις και θέσπιση «ειδικής καταβολής» λόγω έκτακτης ανάγκης», σεισμόπληκτες περιοχές

10. Η με αριθμό 133/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Αλέξανδρου (Αλέκου) Τριανταφυλλίδη προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Άμεση αποκατάσταση της κατάφωρης αδικίας σε βάρος των συνταξιούχων, σχετικά με την φορολόγηση των αναδρομικών της περιόδου 2015 -2016, για τις περιόδους του 2012».

11. Η με αριθμό 134/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Ιωάννη Μουζάλα προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Άμεση η ανάγκη για κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων ανάσχεσης των υδάτων Κηφισού και Ιλισού ποταμού».

12. Η με αριθμό 135/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Σωκράτη Βαρδάκη προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Το 70% των δημοτικών διαμερισμάτων των δήμων του Νομού Ηρακλείου που κηρύχθηκαν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω του σεισμού της 27^{ης} Σεπτεμβρίου, βρίσκονται εκτός της στεγαστικής συνδρομής (Σ.Σ.)».

13. Η με αριθμό 141/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Παναγιώτη Κουρουμπλή προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Η Κυβέρνηση των πολλών λόγων συντελεί σε ένα κατ' εξακολούθηση περιβαλλοντολογικό και κοινωνικό έγκλημα».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό του ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα ότι οι επίκαιρες ερωτήσεις που θα συζητηθούν είναι οι εξής.

Οι με αριθμό 125/1-11-2021 και 126/1-11-2021 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας κ. Νικόλαο Παναγιωτόπουλο. Η με αριθμό 120/29-10-2021 και 121/29-10-2021 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Χρήστο Στυλιανίδη. Η με αριθμό 113/29-10-2021 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων κ. Παναγιώτη Τσακλόγλου και η με αριθμό 130/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Υποδομών και Μεταφορών κ. Γεώργιο Καραγιάννη. Επίσης, η με αριθμό 129/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από την Υφυπουργό Τουρισμού κ. Σοφία Ζαχαράκη.

Κατόπιν τούτου ξεκινάμε με τη δεύτερη με αριθμό 125/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικόλαου Παπαναστάση προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, με θέμα: «Να σταματήσει η δίωξη σε βάρος του δημοσιογράφου Νίκου Μπογιόπουλου».

Θα απαντήσει ο Υπουργός Άμυνας κ. Νικόλαος Παναγιωτόπουλος.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, την 21^η Οκτωβρίου έγινε η εκδίκαση της αγωγής του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης Αποστράτων Αξιωματικών Στρατού, της ΕΑΑΣ, εναντίον του δημοσιογράφου Νίκου

Μπογιόπουλου. Με αυτή την αγωγή κατηγορήθηκε ο προαναφερόμενος δημοσιογράφος για συκοφαντία, αξιώνοντας από αυτόν οι κύριοι της ΕΑΑΣ την καταβολή 70.000 ευρώ για ηθική βλάβη, αλλά και τη φυλάκισή του για έξι μήνες «ως μέσον εκτέλεσης της απόφασης που θα εκδοθεί».

Αφορμή για τη δίωξη εναντίον του δημοσιογράφου αποτέλεσαν οι θέσεις που διατύπωσε σε ραδιοφωνική του εκπομπή αλλά και σε άρθρο του τον Αύγουστο του 2020, σχετικά με τις ανισόρρητες αντικομμουνιστικές φιέστες αυτής της Ένωσης στον Γράμμο και το Βίτσι. Δηλαδή, ο Μπογιόπουλος είναι εναγόμενος, επειδή και αυτός στηλίτευσε τη θέση του διοικητικού συμβουλίου αυτής της ένωσης -το τονίζω, του διοικητικού συμβουλίου αυτής της ένωσης, δεν αφορά στο σύνολο των αποστράτων- ότι οι εκδηλώσεις αυτές αφορούν στους πεσόντες κατά τις επιχειρήσεις 1946 - 1949 κατά των κομμουνιστοσυμμοριτών.

Επίσης, είναι εναγόμενος, επειδή ανέδειξε το γεγονός ότι τις απαράδεκτες αυτές φασιστοφιέστες τις «τιμούν» με την παρουσία τους όλα τα επιφανή «κόπραν» του απόπατου της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, δηλαδή ενώσεις βασιλοφρόνων, διάφορα φασιστοειδή, νοσταλγοί των ναζί και των συνεργατών τους.

Ανάμεσά τους ήταν εκπρόσωποι της εγκληματικής ναζιστικής οργάνωσης της Χρυσής Αυγής και ο εκπρόσωπος επίσης του ναζιστικού μορφώματος του καταδικασμένου για συμμετοχή και διεύθυνση σε εγκληματική οργάνωση του Κασιδιάρη. Όχι, κύριε Υπουργέ, δεν αξίζει αυτό στις δεκάδες χιλιάδες των αποστράτων του Στρατού Ξηράς. Δεν υιοθετούμε αυτές τις γελοιοότητες. Δεν τους εκπροσωπεί αυτή η πολιτική χυδαιότητα. Εξάλλου, για να λέμε και τα πράγματα με το όνομά τους, το εν λόγω διοικητικό συμβούλιο της ΕΑΑΣ με αναγωγή στο σύνολο των αποστράτων του Στρατού Ξηράς έχει εκλεγεί με ένα μονοψήφιο ποσοστό από αυτούς. Δεν εκπροσωπεί τους απόστρατους.

Αντί αυτά τα λουλούδια του διοικητικού συμβουλίου να ασχοληθούν με τα πραγματικά σοβαρότατα προβλήματα των αποστράτων, δηλαδή σταθερά εξαχρησμένες από την ακρίβεια και τη φορολογία συντάξεις, πετσοκομμένα εφάπαξ, κυβερνητική άρνηση εφαρμογής δικαστικών αποφάσεων που δικαιώνουν προσφυγές τους για οικονομικά αιτήματά τους, η ταπεινωτική και επικίνδυνη υποβαθμισμένη αντιμετώπιση αυτών και των μελών των οικογενειών τους στα στρατιωτικά νοσοκομεία αλλά και πολλά άλλα άλυτα προβλήματα αντί να κινηθούν στην κατεύθυνση συνένωσης των δεκάδων χιλιάδων δοκιμαζόμενων ανθρώπων από την κυβερνητική πολιτική για να διεκδικήσουν μια αξιοπρεπή ζωή, αυτή η δράκα επιλέγει πρακτικές που οδηγούν στη διάσπαση των αποστράτων, στον πολιτικό αποπροσανατολισμό και την αδρανοποίηση τους.

Και εδώ μπαίνει το ερώτημα: Αυτή είναι άραγε επιλογή τους ή είναι διεκπεραίωση ρόλου; Σε κάθε περίπτωση το περιεχόμενο αυτών των εκδηλώσεων αναπαράγει τη μετεμφυλιακή υστερία, τροφοδοτεί τον αντικομμουνισμό.

Κυρία Πρόεδρε, θα είμαι πιο σύντομος στη δευτερολογία μου.

Στις ομιλίες τους στελέχη της ΕΑΑΣ -και δεν αφορά μόνο παρελθόντα διοικητικά συμβούλια- επιδίδονται σε ένα άθλιο κρεσέντο αντικομμουνισμού, υιοθετούν πρακτικές και φρασεολογία βγαλμένη από τα ματωμένα χρόνια των χιλιάδων εκτελεσμένων, των χιλιάδων εξορίστων, της κυριαρχίας της κρατικής και παρακρατικής βίας. Ρίχνουν νερό στον μύλο του ευρωενωσιακού αντικομμουνισμού. Αυτοί είναι.

Το γεγονός ότι η ΕΑΑΣ ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου είναι φορέας που υπάρχει άμεσα στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας επιβλέπεται άμεσα από αυτό και μέσω αναγκαστικών δικτατορικών νόμων του Μεταξά του '36 και του Παπαδόπουλου το '72 τυπικά εκπροσωπεί το σύνολο των αποστράτων του Στρατού Ξηράς, κύριε Υπουργέ, καθιστά υπόλογη την ίδια την Κυβέρνησή σας.

Κατόπιν αυτών σας ρωτάμε: Ποια μέτρα ως Κυβέρνηση προτίθεστε να πάρετε για να σταματήσει τώρα η δίωξη σε βάρος του δημοσιογράφου Νίκου Μπογιόπουλου; Στην πραγματικότητα αποτελεί δίωξη της ίδιας της ελευθεροτυπίας αλλά και καταφανέστατη προσιθάβεια φήμωσης του δημοσιογραφικού λόγου. Ποια μέτρα επίσης ως Κυβέρνηση προτίθεστε να πάρετε για να

σταματήσουν αυτές οι άθλιες προκλητικές ενέργειες της ΕΑΑΣ, φορέα τον οποίον το Υπουργείο σας εποπτεύει στενά;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Ευχαριστώ για την ερώτηση, κύριε συνάδελφε. Ευκαιρία να ξεκαθαριστούν κάποια ζητήματα τα οποία απασχολούν τη δημοσιότητα ασφαλώς, αλλά επιτρέψτε μου να πω όχι με τη σαφή τους διάσταση. Κατ' αρχάς, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας ασφαλώς ούτε δίνει εντολές στη δικαιοσύνη πώς να κρίνει μια υπόθεση από τη στιγμή που μια διαφορά άγεται στη δικαιοσύνη ούτε κάνει «face control» στον Γράμμο ούτε φυσικά είναι πρόθεσή του να υπηρέτησε το αφήγημα της Αριστεράς για ακροδεξιά ολισθήματα κ.λπ., αφήγημα και μόνο.

Σας λέω μόνο ότι για τα ζητήματα των επετειακών εκδηλώσεων που διοργανώνονται με μέριμνα της ένωσης αποστράτων και των τοπικών παραρτημάτων της, η πολιτική ηγεσία έχει λάβει -το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας εννοείται- σαφή θέση απαντώντας στην από 15-9-2021 ερώτηση συναδέλφων του ΚΙΝΑΛ. Έδωσε έναν τόνο η ουσία του οποίου είναι ότι καλό θα είναι να πέσουν οι τόνοι, και αυτή η ρητορική μίσους που αναπαράγεται να σταματήσει να αναπαράγεται γιατί καλό δεν κάνει. Αναπέμπει διαφορές στο παρελθόν και δεν θέλουμε να ασχολούμαστε με το παρελθόν αλλά το μέλλον, χωρίς όμως να ξεχνάμε τι ακριβώς συνέβη στο παρελθόν.

Θα επαναλάβω, λοιπόν, και σήμερα ότι οι συγκεκριμένες εκδηλώσεις διοργανώθηκαν από την ένωση αποστράτων, η οποία αποτελεί αυτοδιοίκητο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και ενεργεί κατόπιν αποφάσεως του εκλεγμένου, νομίμως, διοικητικού του συμβουλίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ιδιωτικό της νόμο.

Στις ως άνω εκδηλώσεις τηρήθηκε -εξ όσων γνωρίζω- η δημοσία τάξη. Σε κάθε περίπτωση δηλώνω με σαφήνεια ότι η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ενθαρρύνει πρωτοβουλίες εθνικής συμφιλίωσης και θεωρεί ότι οι συγκεκριμένες εκδηλώσεις -που γίνονται από όλες τις πλευρές πολλές εκδηλώσεις- στον Γράμμο εκείνες τις μέρες αποτελούν όχι εορτές, αλλά εκδηλώσεις μνήμης, περισυλλογής και μακριά από κάθε αίσθημα μίσους.

Επίσης, θεωρώ με πεποίθηση ότι το κεφάλαιο του εμφυλίου πολέμου έχει κλείσει οριστικά και μάλιστα με θεσμικό τρόπο. Όσον αφορά στην ομιλία του προέδρου της ΕΑΑΣ στον Γράμμο αυτή είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της ένωσης αποστράτων. Την άκουσα προσεκτικά. Δεν άκουσα πουθενά την φρασεολογία που αναπτύχθηκε στην πρωτολογία σας. Η πλέον «ακραία» -ας μου επιτραπεί η έκφραση- ήταν ο όρος «ανάρτησης». Τον ίδιο ακριβώς όρο χρησιμοποίησε σε πρόσφατη ομιλία του και ο αξιότιμος Γενικός Γραμματέας του ΚΚΕ στο Μεζούργλου της Λάρισας, έτσι προκύπτει από το οπτικοακουστικό υλικό που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ» -13.22' είναι η ακριβής ώρα ανάρτησης.

Από εκεί και πέρα, έχει ξεκινήσει μια δικαστική μάχη μεταξύ της ΕΑΑΣ και του δημοσιογράφου κ. Μπογιόπουλου. Μας ζητάτε να παρέμβουμε στη ελληνική δικαιοσύνη. Η δικαιοσύνη κρίνει. Από τη στιγμή που οι δύο πλευρές θεωρούν ότι υπάρχει μία διαφορά, από τη στιγμή που η μία πλευρά κρίνει ότι εθίγη η υπόληψη ή η προσωπικότητά της, έχει κάποια δικαιώματα από τον νόμο να προσφύγει στη δικαιοσύνη και η δικαιοσύνη να κρίνει και αντιστοίχως να αποφανθεί οριστικά επ' αυτής της διαφοράς, ποιος έχει δίκιο. Εμείς, όμως, δεν παρεμβαίνουμε στην ελληνική δικαιοσύνη. Την αφήνουμε να κρίνει.

Σε αυτά τα καθεστώτα, τουλάχιστον επί αυτής της Κυβερνήσεως, δεν πέφτουν τηλεφώνω στη δικαιοσύνη πώς να αποφανθεί σχετικά με μία ιδιωτική διαφορά. Να διευκρινίσω, βέβαια, ότι η συγκεκριμένη δικαστική διαμάχη, μεταξύ ένωσης και Μπογιόπουλου, η διαφορά αυτή δεν προέκυψε, δεν ανέκυψε, μετά τις εκδηλώσεις του Γράμμου τον περασμένο Αύγουστο. Εξελισσεται από τον Μάρτιο του τρέχοντος έτους.

Συγκεκριμένα στις 22-3-21 η ένωση αποστράτων κοινοποίησε στον συγκεκριμένο δημοσιογράφο εξώδικη εκδήλωση για κάτι που είπε σε εκπομπή ραδιοφωνικού σταθμού την 5^η Μαρτίου του 2021. Και αυτή την άκουσα.

Και καλό θα είναι, όπως σας είπα, στο πλαίσιο αυτής της ρητορικής να πέφτουν οι τόνοι. Σε αυτή τη χώρα, ξέρετε, πολλοί έχουν μονίμως λυμένο το ζωνάρι τους για καβγά, αναπαράγοντας μάλιστα αιτίες καυγάδων από το παρελθόν. Επειδή έχουμε πολλά προβλήματα να αντιμετωπίσουμε πηγαίνοντας προς το μέλλον, καλό θα ήταν να αποφύγουμε εκφράσεις που πυροδοτούν διαφορές και στο τέλος οδηγούν κάποιες από αυτές τις διαφορές ακόμα και εδώ στα έδρανα της Βουλής, προκειμένου να ελεγχθεί η Κυβέρνηση για κάτι που είπε κάποιος και απάντησε κάποιος άλλος με χαρακτηρισμούς και τα λοιπά. Καλό θα είναι αυτά να τα αποφεύγουμε και να δημιουργούμε και κλίμα ειρηνωτικό ώστε να αποφεύγονται.

Εγώ θα δω τι έγινε με την ένωση αποστράτων. Ενδεχομένως και εκεί κάποιος να χρησιμοποίησε ή να χρησιμοποιεί γενικώς εκφράσεις ανοίκειες. Αλλά σ' αυτή τη συγκεκριμένη εκδήλωση δεν χρησιμοποιήθηκε κάποια υβριστική ή προσβλητική για κάποιον έκφραση. Κάτι που θίγει την τιμή και την υπόληψη του άλλου είναι κάτι το οποίο μπορεί να αχθεί προς επίλυση αυτής της προσβολής, κατά τη μία ή την άλλη πλευρά, στη δικαιοσύνη, με βάση αυτά που προβλέπει ο νόμος. Ας μείνουμε λοιπόν σε αυτά.

Και κλείνω την πρωτολογία μου, συνοψίζοντας και επαναλαμβάνω, ότι για το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας δεν υπάρχει καμία πολιτική διάσταση σε αυτό το θέμα και αυτό αποτελεί απόλυτη υπόθεση και αρμοδιότητα της ελληνικής δικαιοσύνης, η οποία στο κάτω-κάτω έχει ήδη ξεκινήσει να αποφαίνεται επί της διαφοράς αυτής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Υπουργέ.

Κύριε συνάδελφε έχετε τον λόγο για τρία λεπτά. Μου είπατε ότι θα είστε συντομότερος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, έχω την αίσθηση ότι κυριάρχησε η σε εν υπνώσει ιδιότητά σας ως δικηγόρου, απέναντι στην ένωση αποστράτων στρατιωτικών.

Ήθελα να θιξω δύο σημεία: Πρώτον, μιλήσατε για αυτοδιοίκητο. Εγώ θα μιλήσω για το π. δ.434/81 που σας δίνει την υποχρέωση ως Υπουργού Εθνικής Άμυνας να διορίζετε το διοικητικό συμβούλιο της ένωσης αποστράτων, το οποίο εκλέγεται βέβαια.

Αν δεν το διορίσετε δεν έχει το δικαίωμα να «πιάσουν ένα στυλό στο χέρι τους», να χρησιμοποιήσω αυτή τη λαϊκή έκφραση.

Δεύτερο τεκμήριο που πιστοποιεί την άμεση σχέση: Στις 15 Οκτωβρίου υπηρεσία του Υπουργείου σας έστειλε μέλη στην ένωση αποστράτων. Ζητούσε την άποψή της και τις θέσεις της όσον αφορά τα γεγονότα του Γράμμου. Στις 18 του μηνός σας απάντησε με υπηρεσιακό έγγραφο, το Φ959/43209/18-10-2021, έγγραφο της ΕΑΑΣ. Σας είπαν όμως ψέματα σε αυτό το έγγραφο. Κι αυτό γιατί; Στην παράγραφο 3 αυτού του εγγράφου σας λένε: «Η ένωση ουδέποτε σε επίσημες ανακοινώσεις της ανέφερε τον χαρακτηρισμό κομμουνιστοσυμμοριτών». Δύο μήνες πριν ο Πρόεδρος του παραρτήματος της Ένωσης Καστοριάς, Υποστράτηγος Ηλίας Τζωρτζόπουλος ξεκίνησε την ομιλία του «Προσκλητήριο Πεσόντων»: «Πεσόντες κατά της μάχης Βίτσι - Γράμμου, Αξιωματικοί και Οπλίτες Ενόπλων Δυνάμεων...», κ.λπ., «έπεσαν ηρωικώς μαχόμενοι για την ελευθερία της πατρίδας, εναντίον των κομμουνιστοσυμμοριτών». Προφανώς, οι κύριοι της ΕΑΑΣ παίζουν με τις λέξεις, όχι στις επίσημες ανακοινώσεις, μέσα στους επίσημους λόγους. Σημείωση: την ώρα που εξέφραζε αυτές τις θέσεις αυτός ο υποστράτηγος, ο πρόεδρος της ΕΑΑΣ βρισκόταν στο μισό μέτρο και χειροκροτούσε με ενθουσιασμό.

Άρα, λοιπόν, ας αφήσουμε στο πλάι το αυτοδιοίκητο ας αφήσουμε και τα άλλα.

Τώρα όσον αφορά τη λήθη, την οποία αν θέλετε εγώ θα την εκλάβω καλοπροαίρετα και ως προτροπή προς τη ΕΑΑΣ. Την εφημερίδα «ΕΘΝΙΚΗ ΗΧΩ», η οποία αν θέλετε στόχο έχει να ενη-

μερώνει τους απόστρατους, την μετέτρεψαν σε φυλλάδα. Έβαλαν πρωτοσέλιδο τον θεωρητικό ξεπλύματος του προδοτικού ρόλου των ταγμάτων ασφαλείας, έναν ανιστόρητο ιστορικό Γιάννη Μπουγά. Τι έκανε σε αυτή τη συνέντευξη; Και ο Μπουγάς δεν είδε φως και μπήκε, τον κάλεσε το διοικητικό συμβούλιο της ΕΑΑΣ. Όλη του η προσπάθεια ήταν να κατηγορήσει το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, παραφράζοντας, σκίζοντας και ξαναγράφοντας σελίδες στο επίσημο φύλλο της ένωσης αποστράτων και κυρίως, να αποδομήσει τις μομφές που και η Κυβέρνησή σας και οι πολιτικοί πρόγονοι μεταπολεμικά, παρέπεμψαν σε δικαστήρια, σε δίκες ως δοσίλογοι. Όλη η προσπάθεια ήταν αυτή. Ο δε αυτός ιστορικός, που τον φιλοξένησε η ένωση αποστράτων στην πρώτη σελίδα της εφημερίδας ήταν ο κλασικός ομιλητής της Χρυσής Αυγής στον Μελιγαλά και σε άλλες εκδηλώσεις και θεαματικές της, όπως επίσης και τιμητής των πρωτοσέλιδων του δημοσιογράφου, «λιβελογράφου» στο «ΜΑΚΕΛΕΙΟ», του Χίου. Αυτή είναι η προσπάθεια της ένωσης αποστράτων για λήθη και συνεχίζουν και στο παρόν φύλλο της να προκαλούν.

Το ερώτημα είναι: αυτοί οι κύριοι του διοικητικού συμβουλίου -και το τονίζω, γιατί οι απόστρατοι είναι βασανισμένοι άνθρωποι- έχουν αυτονομηθεί και παίζουν ρόλο ή εκτελούν εντολές;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε δύο λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε συνάδελφε, θα ξεκινήσω από εκεί που κλείσατε. Αν υπονοείτε ότι εκτελούν εντολές σε συνεννόηση με την πολιτική ηγεσία, προφανώς κάτι τέτοιο δεν ισχύει. Το να ισχυρίζεται κανείς κάτι τέτοιο, το θεωρώ εξωφρενικό.

Νομίζω ότι ήμουν σαφής κατά την πρωτολογία μου. Και όπως είπατε και εσείς γι' αυτό ζητήθηκαν οι απόψεις της ένωσης, δόθηκαν οι απόψεις της ένωσης με τον υπηρεσιακό τρόπο. Εσείς ισχυρίζεστε ότι δεν απηχούν την αλήθεια και την πραγματικότητα, αλλά εντούτοις το Υπουργείο ως όφειλε ζήτησε εξηγήσεις και αυτές παρασχέθηκαν. Από ό,τι καταλαβαίνω από όλη την ανάπτυξη της ερώτησής σας, το θέμα δεν είναι τόσο η συγκεκριμένη διαφορά μεταξύ ένωσης και Μπογιόπουλου, αλλά η γενικότερη συμπεριφορά κάποιων στοιχείων της ένωσης αποστράτων που για λόγους που ανάγονται σε αυτά που εσείς αναπτύξατε, σας ενοχλεί σε διαρκή βάση.

Κοιτάξτε. Εδώ, όμως, ήρθαμε για να απαντήσουμε επί μιας εγυημένης διαφοράς, η οποία έχει ήδη πάρει τον δρόμο της δικαιοσύνης και από τη δικαιοσύνη θα κριθεί. Αν η ένωση αποστράτων αναπτύσσει συμπεριφορές και δραστηριότητες, οι οποίες σας ενοχλούν, εμείς είμαστε εδώ για να δούμε τι ακριβώς κάνει. Το ότι σας ενοχλούν εσάς δεν σημαίνει ότι για κάποιο λόγο είναι έξω από τα όρια που διέπουν τη λειτουργία της. Είναι αυτοδιοίκητο όργανο. Θα το δούμε.

Και φυσικά η παραίτηση είναι να πέσουν οι τόνοι και να αποφευχθούν αυτού του είδους οι χαρακτηρισμοί εκατέρωθεν όμως. Ξέρετε το είπα και στην πρωτολογία, είμαστε όλοι έτοιμοι να πλακωθούμε σε αυτή τη χώρα για ζητήματα που ανάγονται σε ένα μαύρο παρελθόν, που καλό είναι -και το λέω ως εκπρόσωπος της Κυβέρνησης- να ξεχάσουμε για να πάμε μπροστά, γιατί είναι πολλές οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε πηγαίνοντας μπροστά ακόμα και οι προκλήσεις ασφαλείας στην ευρύτερη περιοχή μας, όπως θα δούμε πιθανολογώ στην επόμενη ερώτηση που θα συζητήσουμε εδώ. Καλό είναι να αποφύγουμε αυτές τις ακραίες εκφράσεις και εκφράσεις δημόσιου λόγου οπουδήποτε.

Εμείς θα κάνουμε το εποπτικό μας καθήκον, αλλά η ένωση είναι νομικό πρόσωπο που διέπεται και αυτή από κανόνες αυτοδιοίκησης. Και βέβαια πάλι μιλώ ως μέλος αυτής της Κυβέρνησης ούτε αστυνόμος της ελεύθερης έκφρασης ή αστυνόμος του λόγου δηλώνω εδώ πέρα ούτε φυσικά υπεύθυνος για το ποιο προσκαλούνται και πώς συμπεριφέρονται αυτοί σε μία εκδήλωση, όπως αυτή με την οποία ασχολούμαστε σήμερα.

Το μέλημά μας στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας είναι να κάνουμε ό,τι μπορούμε για να βοηθάμε και να ενισχύουμε τις Ένοπλες Δυνάμεις σε μια δύσκολη και διαταραγμένη και γεμάτη προκλήσεις εποχή. Κι αν είναι δυνατόν να αφήσουμε πίσω αυτά που μας δίχασαν και μας χώρισαν στο παρελθόν χωρίς να ξε-

χνάμε, αλλά πηγαίνοντας μπροστά αυτό θα ήταν καλό. Αρκετό δηλητήριο χύθηκε, αρκετό μίσος έσταξε, αρκετό αίμα έρρευσε από αυτές τις εποχές σ' αυτή τη χώρα.

Νομίζω ότι καλόν είναι ενθυμούμενοι όλα αυτά να βρούμε τη δύναμη να ριζώσουμε τους τόνους ο καθένας με το δικό του δημόσιο λόγο και από τη θέση ευθύνης που κατέχει ο καθένας για να μπορέσουμε να πάμε παρακάτω και παραπέρα.

Όσον αφορά τη συγκεκριμένη διαφορά -επαναλαμβάνω και κλείνω με αυτό- νομίζω ότι εμπιστευόμαστε όλοι την ανεξαρτησία της ελληνικής δικαιοσύνης, ώστε να αποφανθεί κατά πόσο θίχτηκε η προσωπικότητα, η τιμή και η υπόληψη κάποιου από κάτι που ελέγχθη δημοσίως. Και το αφήνω εκεί και το κλείνω.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Συνεχίζουμε με την τέταρτη με αριθμό 126/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Εύβοιας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεώργιου Μαρινού προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας με θέμα: «Καμμία εμπλοκή της Ελλάδας στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς, κλείσιμο των αμερικανικών βάσεων, μη αποστολή ελληνικών ενόπλων δυνάμεων στο Σαχέλ της Αφρικής, επιστροφή της πυροβολαρχίας Πάτριος από τη Σαουδική Αραβία και όλων των στρατιωτικών τμημάτων από ιμπεριαλιστικές αποστολές στο εξωτερικό».

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας, κ. Νικόλαος Παναγιωτόπουλος.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά σας παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η Κυβέρνηση σύμφωνα με δηλώσεις δικές σας είναι αποφασισμένη να αποστειλεί ελληνικές στρατιωτικές δυνάμεις στο πολεμικό σφαγείο στο Μάλι, στο Σαχέλ της Αφρικής για να συνδράμουν τα γαλλικά στρατεύματα που πολεμούν εκεί για τα συμφέροντα των γαλλικών μονοπωλίων. Στείλατε πυροβολαρχία Patriot στη Σαουδική Αραβία για να καλύψετε το κενό της απόσυρσης των αμερικανικών πυραύλων προς τον Ινδο-Ειρηνικό και η Κυβέρνηση κρύβει ότι οι πύραυλοι Patriot είναι ενταγμένοι στα επιθετικά σχέδια των αμερικανονατοϊκών κατά του Ιράν και εμπλέκει τη χώρα σε μεγάλες περιπέτειες. Υπογράφηκε η ελληνογαλλική και η ελληνοαμερικανική συμφωνία αορίστου διάρκειας για τις βάσεις και κρύβετε ότι και οι δύο συμφωνίες είναι επιθετικές, κρίκος στους επικίνδυνους σχεδιασμούς του NATO και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πολιτική σας, όπως και αυτή του ΣΥΡΙΖΑ, που ξεκίνησε τον στρατηγικό διάλογο με τις ΗΠΑ μετέτρεψε τη χώρα σε πολεμικό ορμητήριο, τη στοχοποιεί όπως δείχνουν οι δηλώσεις της Ρωσίας και του Ιράν, βάζει σε μεγάλους κινδύνους τον λαό μας.

Με τη λεγόμενη εφαρμοστική διευθέτηση, πριν έρθει καν η συμφωνία για επικύρωση στη Βουλή, βιάζεστε να παραδώσετε τις στρατιωτικές μονάδες στους Αμερικανούς για την υλοποίηση του σχεδίου περικύκλωσης της Ρωσίας. Η πολιτική σας είναι άκρως επικίνδυνη.

Ο ισχυρισμός ότι με τη βαθύτερη εμπλοκή στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς θα αντιμετωπιστεί η τουρκική επιθετικότητα έχει διαψευστεί επανειλημμένα. Η Ελλάδα είναι μέλος του NATO και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει για χρόνια αμερικάνικες βάσεις, παίρνει μέρος σε ιμπεριαλιστικές αποστολές και οι ελληνοτουρκικές σχέσεις οξύνονται. Οι τουρκικές διεκδικήσεις κλιμακώνονται.

Ρωτάμε λοιπόν, τι δουλειά έχουν οι ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις στον Περσικό Κόλπο στην Αφρική; Τι σχέση έχουν οι αποστολές στο εξωτερικό με την κυριαρχία και τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας; Πώς τοποθετείται η Κυβέρνηση στο γεγονός ότι η πολιτική της εμπλοκής και οι αμερικάνικες βάσεις έχουν μετατρέψει την Ελλάδα σε ορμητήριο ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων και πολέμων και βάζουν τον λαό μας σε μεγάλους κινδύνους;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας): Με περιορισμό στο χρόνο για μία ευρύτερη γεωπολιτική ανάλυση, θα προσπαθήσω να εξηγήσω ότι αν οι προκλήσεις ασφαλείας της ευρύτερης περιοχής αυξάνονται στις εποχές που ζούμε και εάν υπάρχουν αποσταθεροποιητικές τάσεις στο γεωπολιτικό μας περιβάλλον, δεν οφείλονται στο ότι η Ελλάδα ενισχύει με μία πυροβολαρχία Patriot τη Σαουδική Αραβία ή στέλνει κάποια στρατεύματα στο Μάλι, σκοπεύει να στείλει εν πάση περιπτώσει. Δεν είναι αυτός ο λόγος που αποσταθεροποιείται η περιοχή.

Εμείς αντιδρούμε σ' αυτό το ρευστό πολιτικό περιβάλλον αντιλαμβανόμενοι τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουμε στο πλαίσιο συμμαχικών σχέσεων της χώρας. Γιατί όταν είσαι σύμμαχος σε κάποιο οργανισμό ή σύμμαχος κάποιας χώρας, δεν έχεις μόνο δικαιώματα από αυτή τη σχέση, αλλά έχεις και υποχρεώσεις. Προσπαθούμε με τις κινήσεις που κάνουμε να αναπτύξουμε τη θέση της χώρας ως πυλώνα σταθερότητας και παρόχου ασφαλείας, αλλά και ως αξιόπιστου και συνεπούς συμμάχου.

Τα πιάνω, λοιπόν, από την αρχή. Η συμμετοχή της χώρας μας με στρατιωτικό προσωπικό και σε χώρες του Περσικού Κόλπου και ειδικά στη Σαουδική Αραβία με την πυροβολαρχία Patriot, συμβάλλει αποκλειστικά και μόνο στην προστασία κρίσιμων υποδομών ενέργειας της χώρας αυτής, με προφανή πολιτικά οφέλη για την Ελλάδα. Η συμμετοχή αυτή προσδίδει στην Ελλάδα προσιθέμενη αξία και κύρος, αφού εδραιώνει την πεποίθηση ότι είμαστε πάροχοι ασφαλείας για την περιοχή.

Έχει καταστεί σαφές ότι η χώρα μας δεν έστειλε εκεί τα Patriot για να αναπτύξουν επιθετικές ενέργειες ή να εμπλακούν σε διαμάχες της Σαουδικής Αραβίας με άλλες χώρες της περιοχής, αλλά μόνο να προστατέψουν αμυντικά καθαρά αυτές τις κρίσιμες υποδομές ενέργειας.

Γνωρίζετε ότι τις προάλλες ο Πρωθυπουργός βρέθηκε στη Σαουδική Αραβία, συναντήθηκε με την εκεί πολιτική ηγεσία και συζήτησε με μεγάλο βαθμό επιτυχίας την προοπτική επενδύσεων από τη χώρα αυτή στη χώρα μας. Αυτό απορρέει νομίζω από τη συμμαχική σχέση που αναπτύσσεται, με τους όρους που σας περιέγραφα μεταξύ Ελλάδας και Σαουδικής Αραβίας.

Τώρα, όσον αφορά την επιχείρηση «Takuba» στο Μάλι, αυτή αποτελεί γαλλική πρωτοβουλία με συμμετοχή συνασπισμού κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ανέφερα τις προάλλες στη συζήτηση για την ελληνογαλλική αμυντική συμφωνία ότι δώδεκα χώρες συμμετέχουν με προσωπικό στο Μάλι, όχι χιλιάδες στρατιωτών, προκειμένου να γίνει τι; Να βοηθήσουν τις Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας αυτής να αποκτήσουν την απαιτούμενη επιχειρησιακή αυτονομία προς αντιμετώπιση τρομοκρατικών οργανώσεων, οι οποίες απειλούν την ειρήνη και σταθερότητα στο Σαχέλ, σε μία περιοχή η οποία ίσως διαφεύγει της προσοχής μας σε πρώτη ανάγνωση, αποτελεί όμως δυνητική περιοχή μεγάλης αποσταθεροποίησης και για τα δικά μας γεωπολιτικά συμφέροντα ή τα γεωπολιτικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφού γειτνιάζει με περιοχές ζωτικού γεωπολιτικού ενδιαφέροντος για την Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή τη Βόρεια Αφρική και τη Μεσόγειο. Και μετά είναι η πόρτα μας.

Εν προκειμένω, οποιαδήποτε αποσταθεροποίηση της περιοχής είπαμε ότι επηρεάζει το ευρύτερο γεωπολιτικό περιβάλλον της Ευρώπης, τη θαλάσσια ασφάλεια, με μεγάλο κίνδυνο δημιουργίας, εξαιτίας αυτής της αποσταθεροποίησης, επιπλέον μεταναστευτικών ρευμάτων προς την Ευρώπη. Καταλαβαίνετε τον αντίκτυπο για τη χώρα μας.

Ενημερωτικά, ο στρατός ξηράς σε εκτέλεση συνεδρίασης ΚΥΣΕΑ από το 2015 και σύμφωνα με σχετικές εντολές που είχαν δοθεί τότε από το ΓΕΕΘΑ συμμετέχει στην περιοχή αυτή της δυτικής Αφρικής στο πλαίσιο της επιχείρησης «European Union Training Mission in Mali», «Ευρωπαϊκή Ένωση Εκπαιδευτική Αποστολή Μάλι». Η παραπάνω συμμετοχή, βέβαια, αφορά στην περιοδική διάθεση δύο στελεχών, σε επίπεδο δηλαδή εκπαιδευτών, που επιτελείο της συγκεκριμένης επιχείρησης στο Μπαμακό, την πρωτεύουσα, όπου βρίσκεται και η έδρα της αποστολής.

Αν αυξήσουμε αυτή τη συμμετοχή με λίγους, όχι μεγάλη δύ-

ναμη στρατιωτική, είναι προφανές ότι η εθνική συνεισφορά της χώρας σε αυτή την επιχείρηση έχει ως αποτέλεσμα και πολιτικά οφέλη, καθώς ενισχύει περαιτέρω τη στρατηγική μας σχέση με τη Γαλλία.

Έχω πει ότι η ενδεχόμενη συμμετοχή στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων στο Μάλι δεν απορρέει από την ελληνογαλλική αμυντική συμφωνία που συζητήσαμε εδώ στη Βουλή, αλλά απορρέει από την ίδια την ευρύτερη συμμαχική σχέση με τη Γαλλία. Θέλουμε οι Γάλλοι να είναι κοντά μας. Νομίζω είναι εύλογο σε μία περιοχή όπου θίνονται γεωπολιτικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με έντονο ενδιαφέρον για τη Γαλλία, να είμαστε και εμείς κοντά στη Γαλλία στον βαθμό που μπορούμε.

Κλείνοντας την πρωτολογία μου, θα ήθελα να κάνω γνωστό ότι η διάθεση προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων στις επιχειρήσεις, κατά τις Ένοπλες δυνάμεις τις ίδιες, θα τους προσδώσει σημαντική επιχειρησιακή εμπειρία και κύρος. Και όταν το κάνουν χώρες όπως η Σουηδία, η Εσθονία, η Τσεχία, η Γεωργία και άλλες πολλές που έχουν εκφράσει, όπως η Ελλάδα, ενδιαφέρον για να συμμετάσχουν σε αυτή την πολυεθνική αποστολή, δεν βλέπω γιατί η χώρα μας η οποία διατείνεται ότι διαθέτει ισχυρές, έτοιμες και αξιόμαχες Ένοπλες Δυνάμεις να μην εντείνει το αμυντικό της αποτύπωμα, συνδράμοντας φίλους και συμμάχους σε περιοχές οι οποίες θα μπορούσαν δυνητικά να θίξουν και δικά μας γεωπολιτικά συμφέροντα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ: Κύριε Υπουργέ, τα στοιχεία που έχουμε καταθέσει πολλές φορές τεκμηριώνουν ότι η Ελλάδα δεν είναι πυλώνας ασφάλειας και σταθερότητας, αλλά επιχειρείται να εκπληρώσει τον ρόλο του πρωτοπαλίκάρου του αμερικανονατοϊκού ιμπεριαλισμού και έχει μετατραπεί με την πολιτική όλων των κυβερνήσεων ορμητήριο πολέμων και επεμβάσεων κατά άλλων λαών. Και αυτό υπηρετούν οι αποστολές ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων στο εξωτερικό.

Όσον αφορά την αποστολή Ελλήνων στρατιωτών στο Σαχέλ, εμείς το έχουμε χαρακτηρίσει -και θα επιμεινουμε- έγκλημα εκ προμελέτης. Μιλάμε για σφαγείο. Ο γαλλικός στρατός έχει δεκάδες νεκρούς για τα συμφέροντα των γαλλικών μονοπωλίων, για τα συμφέροντα της «TOTAL», της «VALOR», «AREVA» και άλλων στον ανταγωνισμό με την Κίνα, τη Ρωσία και την Τουρκία.

Είναι απαράδεκτοι οι ισχυρισμοί που έχουν καταγραφεί, ότι ανεξάρτητα τους κινδύνους, ακόμα και ανθρώπινες απώλειες, θα αποκτηθεί πολεμική πείρα. Το θεωρούμε άκρως επικίνδυνο και απαράδεκτο. Οι δικαιολογίες ότι συμμετέχουν και άλλα κράτη είναι σαθρές και δεν νομιμοποιείται η δική σας απόφαση, επειδή πήγανε οι Βέλγοι, πήγανε οι Εσθονοί και οι άλλοι που καταγράψατε. Υπηρετούν μεγάλα συμφέροντα, που είναι σε αντίθεση με τα συμφέροντα του λαού μας και το ΚΚΕ αυτό το αντιμετωπίζει ως καθοριστικό κριτήριο.

Οι πύραυλοι Patriot στη Σαουδική Αραβία -το επαναλαμβάνουμε- δεν έχουν καμία δουλειά εκτός συνόρων. Προχτές η Σαουδική Αραβία ξαναβομβάρδισε την περιοχή της Υεμένης, όπου είναι σε εξέλιξη μάχες.

Οι πύραυλοι Patriot είναι ενταγμένοι σε γενικότερο επιθετικό σχεδιασμό των Αμερικάνων που στρέφεται ενάντια στο Ιράν. Αυτό είναι αποδεδειγμένο. Οι συμφωνίες που υπογράψατε με τη Γαλλία και τις ΗΠΑ υπηρετούν επιθετικούς σχεδιασμούς στην ευρύτερη περιοχή, ενταγμένους στον ανταγωνισμό με τη Ρωσία και την Κίνα. Δεν έχουν σχέση με την άμυνα της χώρας. Και λέμε, μην καμαρώνετε για τις δηλώσεις του Αμερικανού Υπουργού Εξωτερικών. Τα ίδια έλεγε και ο Πομπέο το 2019 και ήρθε η σοβαρή κρίση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις το 2020.

Η αμερικανο-νατοϊκή πλευρά σάς κολακεύει και την ίδια στιγμή χαρακτηρίζει την Τουρκία ως πολύτιμο σύμμαχο. Τη θέλει ισχυρή και παζαρεύει για να την αποσπάσει από τη ρωσική επιρροή. Και στο παζάρι αυτό τίθενται κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας.

Υπενθυμίζουμε ότι μετά την ελληνοαμερικανική συμφωνία του 1990 εκδηλώθηκε το casus belli από την πλευρά της Τουρκίας, η κρίση στα Ίμια. Αυτά τα χρόνια περισσεύει η αμφισβήτηση των

συνόρων, η κυριαρχία των νησιών. Η Κύπρος είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει νατοϊκές βάσεις, βρετανικές και άλλες και η κατοχή συνεχίζεται για σαράντα επτά χρόνια στο νησί. Και η Κύπρος οδηγείται σε διχοτόμηση. Η βάση της Σούδας παίζει βασικό ρόλο στους νατοϊκούς πολέμους. Η Αλεξανδρούπολη πρωταγωνιστεί στην περικύκλωση της Ρωσίας.

Σας λέμε ότι όσο βαθαινει η εμπλοκή στους σχεδιασμούς των Αμερικάνων, του NATO και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τόσο θα οξύνονται τα προβλήματα στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, γιατί τροφοδοτούνται από τους γενικότερους ιμπεριαλιστικούς ανταγωνισμούς και τη θέση σήμερα που κατέχει και διεκδικεί η αστική τάξη της Ελλάδας. Θα πληθύνουν οι απειλές και θα στρώνεται το έδαφος για οδυνηρούς συμβιβασμούς -που είναι μεγάλο κεφάλαιο- για τη συνεκμετάλλευση των ενεργειακών πόρων στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο.

Ο λαός με τους αγώνες του απαιτεί ακύρωση των ιμπεριαλιστικών συμφωνιών, κλείσιμο των αμερικανικών βάσεων, μη αποστολή ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων στο Σαχέλ της Αφρικής, επιστροφή της πυροβολαρχίας Patriot από τη Σαουδική Αραβία, μέτρο ενάντια σε κάθε ιμπεριαλιστική συμμετοχή της χώρας μας.

Ο αγώνας θα συνεχιστεί μέχρι το τέλος, μέχρι να γίνει ο λαός μας νοικοκύρης στον τόπο του, έξω από κάθε ιμπεριαλιστική συμμαχία, με αμοιβαία επωφελείς σχέσεις με άλλους λαούς, γιατί ακριβώς αυτό επιβάλλει το συμφέρον των εργαζομένων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας): Είναι δεδομένο ότι η προσέγγισή σας σε σχέση με τη δική μας δείχνει το ιδεολογικό πολιτικό χάος σε επίπεδο απόψεων γεωπολιτικής ανάλυσης που μας χωρίζει. Αυτό το σέβομαι.

Θα μου επιτρέψετε, όμως, μόνο δύο, τρία σχόλια, δεδομένου ότι θίξατε πάρα πολλά ζητήματα:

Πρώτον, δεν τίθεται θέμα επιστροφής της πυροβολαρχίας Patriot από τη Σαουδική Αραβία, διότι απλούστατα δεν έχει πάει ακόμα. Δεν έχει πάει ακόμα. Αυτή τη στιγμή μεταφέρεται προσωπικό, έχουν μεταφερθεί κάποια στοιχεία...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ: Κάνετε εκδήλωση.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας): Προφανώς θα πάει, αλλά ακόμα δεν έχει πάει. Ως εκ τούτου, δεν συμμετέχει -όπως έχει εκφραστεί η πρόθεσή μας να μην εμπλακεί η πυροβολαρχία αυτή- σε επιθετικές ενέργειες ή σε εμπλοκή της Σαουδικής Αραβίας με γειτονικές χώρες, όπως η Υεμένη. Θα αναπτυχθεί σε ένα πολύ συγκεκριμένο πλαίσιο παροχής ασφάλειας ή, αν θέλετε, μιας αμυντικής ομπρέλας σε κρίσιμες ενεργειακές υποδομές της Σαουδικής Αραβίας και αυτό θα είναι όλο.

Από εκεί και πέρα, στην πρωτολογία δεν μίλησα για την ελληνοαμερικανική αμοιβαία συμφωνία αμυντικής συνεργασίας.

Επιτρέψτε μου να κάνω ένα σχόλιο. Θα πω αυτά που έχω πει και πρόσφατα όταν ανανεώθηκε η συμφωνία αυτή μετά την υπογραφή των δύο Υπουργών Εξωτερικών στην Ουάσινγκτον. Η συμφωνία αυτή επιβεβαιώνει τη δέσμευση και την απόφαση των δύο χωρών να εμβαθύνουν και να διευρύνουν ακόμα περισσότερο τη στρατηγική αμυντική εταιρική σχέση τους, καθώς και τη συνεργασία τους για την ενίσχυση των Ενόπλων Δυνάμεών τους και τη συνεισφορά των δύο χωρών, τη συνεισφορά μας στην ασφάλεια και τη σταθερότητα της ευρύτερης περιοχής.

Εσείς το αναλύετε διαφορετικά. Εμείς θεωρούμε ότι από αυτή τη συμφωνία η Ελλάδα μόνο ωφελημένη μπορεί να βγει. Διότι στην ουσία αναπτύσσονται από κοινού υποδομές στρατιωτικής φύσεως και από τις δύο χώρες, έρχονται πιο κοντά οι Ένοπλες Δυνάμεις των δύο χωρών, μαθαίνουν η μία την άλλη, συνεκπαιδεύονται, αποκτούν μια κοινή διαλειτουργική, επιχειρησιακή κουλτούρα και αυτό έχει τη δική της αξία. Η νέα συμφωνία αντανακλά την κοινή ισχυρή θέληση των δύο κυβερνήσεων για αμοιβαία περιφρούρηση και προστασία της ασφάλειας, της κυριαρχίας, της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας των χωρών τους έναντι οποιασδήποτε απειλής.

Και η ανανέωση αυτής της αμυντικής συμφωνίας νομίζω ενισχύει ακόμα την πεποίθησή μας, ότι ολοένα και περισσότερο οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής αρχίζουν και βλέπουν την Ελλάδα σαν τον βασικό, τον πλέον αξιόπιστο στρατηγικό εταίρο στο πεδίο της αμυντικής συνεργασίας στην περιοχή με ό,τι αυτό συνεπάγεται υπέρ των εθνικών μας δικαιών.

Από εκεί και πέρα η αμυντική συμφωνία με τη Γαλλία εγκρίθηκε πρόσφατα από τη Βουλή με μεγάλη πλειοψηφία. Απαιτεί θετικά στην κοινή γνώμη. Αποτελεί μια πολυεπίπεδη συμφωνία που ωφελεί τη χώρα σε εθνικό επίπεδο. Σαφώς και ενισχύει δραστικά τις ένοπλες δυνάμεις, ενώ επιπλέον διατυπώνεται ευθαρσώς η βούληση των δύο πλευρών να συντρέξει η μία την άλλη με στρατιωτικά μέσα αν διαπιστωθεί από κοινού ότι υφίσταται ένοπλη επίθεση στην εδαφική τους επικράτεια. Στην ουσία πρόκειται για την αναβάθμιση, την μετεξέλιξη μιας διαχρονικά ισχυρής συμμαχικής σχέσης.

Και επειδή στεκόμαστε στους συμμάχους μας όπως θέλουμε αυτοί να στέκονται δίπλα μας, για αυτό τον λόγο αντιμετωπίζουμε κατ' αυτήν την προσέγγιση το Μάλι.

Τέλος -και κλείνω- επιτρέψτε μου να πω ότι το να μένουμε μονίμως κρυμμένοι στο καβούκι μας σε ένα ιδιότυπο καθεστώς απομόνωσης, το να είμαστε εγκλωβισμένοι σε κάποιες ιδεοληψίες του απώτερου ή πρόσφατου παρελθόντος ιδίως σε μία εποχή κατά την οποία το γεωστρατηγικό περιβάλλον της Νοτιοανατολικής Μεσογείου μεταβάλλεται ραγδαία με μεγάλες δυναμικές προκλήσεις ασφαλείας, νομίζω ότι δεν ωφελεί αυτή τη στιγμή δεδομένων αυτών των προκλήσεων τα κυριαρχικά δικαιώματα και τα γεωστρατηγικά δικαιώματα της χώρας.

Νομίζω ότι αν φύγουμε από αυτή τη νοοτροπία, αν εντείνουμε το αμυντικό μας αποτύπωμα με δεδομένο ότι έχουμε τις Ένοπλες Δυνάμεις για να το υποστηρίξουμε αυτό, μόνο να βελτιωθεί μπορεί η θέση της πατρίδας μας στη διεθνή κοινότητα.

Όμως έχουμε διαλέξει στρατόπεδο -δεν υπάρχει αμφιβολία επ' αυτού- όπως έχουν διαλέξει και οι χώρες δίπλα στις οποίες αναπτυσσόμαστε στο πλαίσιο αυτών των συμμαχικών μας σχέσεων. Και νομίζω ότι είναι προφανές ότι από όλη αυτή την κατάσταση αμυντικά και γεωστρατηγικά η χώρα παλεύει για να βγει ωφελημένη και όχι χαμένη.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Δεν θα συζητηθεί η δεύτερη με αριθμό 123/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του ΣΤ' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Λαρίσης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Λαμπρούλη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Αποκατάσταση των ζημιών που προκάλεσε ο «Ιανός» στην Καρδίτσα και αντιπλημμυρική προστασία της περιοχής», λόγω κωλύματος του Βουλευτή.

Και πάμε τώρα στην πρώτη με αριθμό 120/29-10-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Σωκράτη Φάμελλου προς τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, με θέμα: «Το πρόβλημα πυροπροστασίας στο Σείχ-Σου διογκώνεται από διαγκωνισμούς αναρμόδιων και αρμόδιων».

Κύριε συνάδελφε, έχετε δύο λεπτά να αναπτύξετε την ερώτησή σας και να σας παρακαλέσω να κρατήσετε τον χρόνο σας όσο μπορείτε. Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Χρήστος Στυλιανίδης.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Καλημέρα. Να καλωσορίσουμε και να ευχηθούμε καλή επιτυχία στον κύριο Υπουργό. Νομίζω ότι μοιραζόμαστε κοινές ανησυχίες εφόσον μιλάμε για την ασφάλεια του περιβάλλοντος και των πολιτών. Και θα θέλαμε προφανώς τη μέγιστη δυνατή επιτυχία διότι αυτό αφορά όλη την κοινωνία μας και δεν χωρίζεται κομματικά.

Δεν μπορούμε όμως να μην τοποθετήσουμε εισαγωγικά, κύριε Υπουργέ, για τη διαφωνία μας σχετικά με τη διάσπαση στην πολιτική για την κλιματική κρίση που έχει επέλθει με τη συγκρότηση του Υπουργείου.

Δεν είναι δυνατόν η προσαρμογή στην κλιματική κρίση να υπηρετείται από ένα Υπουργείο, ο μετριασμός από άλλο και πιθανά

επίσης να είναι διασπασμένες οι πολιτικές σε άλλα Υπουργεία, όταν στην Ευρωπαϊκή Ένωση στα Συμβούλια Υπουργών αυτά τα θέματα του κλίματος έχουν μια ενιαία διαχείριση. Δεν αναφέρομαι στην πολιτική προστασία. Αναφέρομαι στα θέματα του κλίματος. Πιθανά θα χρειαστεί να επανέλθουμε αρκετές φορές σε αυτό το ζήτημα. Γι' αυτό το αφήνω στην άκρη.

Δυστυχώς, και το κλίμα φαίνεται ότι είναι ένα θύμα της επικοινωνιακής στρατηγικής της Κυβέρνησης Μητσοτάκη. Μετά την τραγική οικολογική καταστροφή του καλοκαιριού επέλεξε ένα πυροτέχνημα, τη δημιουργία ενός Υπουργείου το οποίο δυστυχώς παραμένει ένα «άδειο πουκάμισο» και ακόμα δεν έχουμε βρει άκρη και δεν έχετε βρει άκρη σχετικά με το ποια Υπουργεία θα δώσουν προσωπικό και πότε θα σας δώσουν τα προγράμματα, το προσωπικό και τους πόρους. Και έχουμε πολλά πιλοτικά για τα οποία θα σας ρωτήσουμε που είχαν ξεκινήσει από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και τώρα καθυστερούν. Δεν θέλουμε, όμως, να γίνουν και τα δάση θύματα αυτού του επικοινωνιακού, πρόχειρου -αν θέλετε- σχεδιασμού της Κυβέρνησης. Γιατί ακριβώς αυτό έγινε στο Σέιχ Σου και αυτή είναι η ερώτηση που θα σας κάνω.

Δυστυχώς, αυτό που γίνεται στο περιαστικό δάσος της Θεσσαλονίκης είναι μια εικόνα λίγο-πολύ του τι αντιμετωπίζει η Θεσσαλονίκη από αυτήν την Κυβέρνηση: σταματημένο το μετρό, υπό καταστροφή τα αρχαία στη Βενιζέλου, χωρίς στελέχη οι μονάδες εντατικής θεραπείας, διασωληνωμένοι εκτός ΜΕΘ, αλλά στο Σέιχ Σου υλοτόμηση εβδομήντα στρεμμάτων, για να γίνει η περιφερειακή οδός, ενώ αφέθηκε σχεδόν για δύο χρόνια το Σέιχ Σου να γίνει πυριτιδαποθήκη.

Εμείς το είχαμε εντοπίσει πολύ νωρίς. Μάλιστα, βλέπω ότι έχουμε κάνει πέντε ερωτήσεις για το θέμα της πρόληψης πυρκαγιών που έχει παγώσει από την Κυβέρνηση Μητσοτάκη, δύο επίκαιρες για την αντιπυρική περίοδο και τέσσερις ειδικά για το Σέιχ Σου. Η τελευταία που υποβάλαμε στις 30 Ιουνίου δεν απαντήθηκε και τώρα ήρθε η σειρά σας. Δεν ήσασαν εσείς τότε ο παραλήπτης Υπουργός. Όμως, η συνέχεια στη διοίκηση υπάρχει. Διότι ενώ το Σέιχ Σου είχε προσβληθεί από το φλοιοφάγο έντομο και ενώ υπήρχε μια προετοιμασία που παραδώσαμε ως κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, δυστυχώς αφέθηκε ως χρηματοδότηση και αποτέλεσμα και παράδειγμα -αν θέλετε- και απόδειξη του ότι εγκαταλείφθηκε από την Κυβέρνηση είναι ότι το 2021 το Δασαρχείο Θεσσαλονίκης πήρε μόνο 74.000 ευρώ, για να καλύψει αυτό το έλλειμμα.

Τελικά, κυρία Πρόεδρε, μετά από διαμαρτυρίες του ΣΥΡΙΖΑ, κοινωνικών φορέων, δημοσιεύματα έρχεται ο κ. Χαρδαλιάς στη Θεσσαλονίκη και ανακοινώνει ότι, παρότι αναρμόδιος και παρότι το δασαρχείο πήρε μόνο 74 χιλιάδικα, βρέθηκε ενάμισι εκατομμύριο ευρώ, για να καθαρίσει η αναρμόδια Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας το Σέιχ Σου.

Τα ερωτήματα, όμως, είναι σημαντικά. Σε εκείνη την επίσκεψη η Πολιτική Προστασία δεν κάλεσε ούτε τις δασικές υπηρεσίες ούτε την αποκεντρωμένη ούτε τους δήμους που έχουν αρμοδιότητα και πόρους. Αποφασίστηκε ένα έργο, για το οποίο δεν ενημερώθηκαν οι υπηρεσίες και μάλιστα, με σοβαρά ζητήματα διαφάνειας όσον αφορά τη σύμβασή του. Τη νομοθεσία, την κάνατε λάστιχο ως Υπουργείο -δεν αναφέρομαι προσωπικά σε εσάς-, για να εξυπηρετηθεί πιθανά είτε η προσωπική προβολή κάποιων στελεχών είτε η αδιαφανής διαχείριση των πόρων. Και συνδυάζεται τώρα το πρόβλημα της Πολιτικής Προστασίας με αδιαφάνεια, κυρία Πρόεδρε.

Τα ερωτήματα, λοιπόν, που θέτω κατ' αρχάς, για να κλείσω την πρώτη τοποθέτηση είναι: Εφόσον η Πολιτική Προστασία και η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας φαίνεται ότι είχαν τα δικά τους σχέδια, με ποια νομοθεσία έγινε η μελέτη και η εκτέλεση του έργου από τη Γενική Γραμματεία; Για ποιο λόγο παραβίασε τη δασική νομοθεσία η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας; Για ποιο λόγο δεν ενημερώθηκαν οι δασικές υπηρεσίες που είχαν κάνει και μελέτη για την ίδια περιοχή, για τα ίδια τεμάχια; Εντάσσονται αυτές οι εργασίες σε κάποιο συνολικό σχέδιο πυροπροστασίας του Σέιχ Σου; Το είχε υπ' όψιν της η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας ή έκανε ένα κομμάτι και έφυγε; Και αυτό το μοντέλο αρμόδιων αναρμόδιων θα συνεχιστεί στη λει-

τουργία του Υπουργείου με τη δική σας πολιτική ηγεσία;

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αξιότιμες κυρίες και αξιότιμοι κύριοι Βουλευτές, για εμένα είναι μια ιδιαίτερη στιγμή αυτή η σημερινή. Απευθύνομαι για πρώτη φορά στο ελληνικό Κοινοβούλιο από αυτό το επίσημο βήμα ως Υπουργός μετά την τιμή που μου έκανε ο Πρωθυπουργός να μου αναθέσει το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο του νεοσύστατου Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Και ειλικρινά νιώθω συγκινημένος. Ευχαριστώ πολύ.

Έκρινα, λοιπόν, σκόπιμο σε αυτήν την πρώτη μου παρουσία να καταχραστώ πολύ λίγο χρόνο από τον χρόνο που το Προεδρείο θα μου δώσει, για να καταθέσω και δύο βασικές μου αρχές, απόψεις αφητηριακές σε ό,τι αφορά τις διαχρονικές σχέσεις Κυβερνήσεων-Κοινοβουλίου αλλά και τη δική μου άποψη, εκτίμηση για τη σχέση ενός Υπουργού με το Κοινοβούλιο.

Ο σεβασμός μου στο Κοινοβούλιο και τη θεσμική του λειτουργία νομίζω ότι είναι αυτονόητος. Δεν χρειάζεται καμμία επεξήγηση. Αλλά ως παλιός κοινοβουλευτικός -και θα μου επιτρέψετε να αναφέρω σε εσάς με τη λέξη «συνάδελφος»- με προϋπηρεσία στο Κοινοβούλιο της Κύπρου και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κι έχοντας ζήσει όλες αυτές τις διαδικασίες ως απλό μέλος ή πρόεδρος επιτροπών, μου επιβεβαιώθηκε με πολύ κατηγορηματικό τρόπο ότι ο γόνιμος διάλογος, η συνεννόηση είναι αυτό που υπηρετεί το εθνικό και δημόσιο συμφέρον πάνω απ' όλα και κυρίως υπηρετεί τις ανάγκες των Ελλήνων πολιτών, των πολιτών γενικότερα.

Με αυτές τις σκέψεις, λοιπόν, ως αφητηρία είμαι εδώ, τιμώντας τη διαδικασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου ως μέρος μιας ευρύτερης δημοκρατικής διαδικασίας, η οποία μπορεί και να επεκτείνεται, όπου είναι δυνατόν, με στόχο να δημιουργούνται -και πρέπει να δημιουργούνται- οι κατάλληλες νησίδες συναίνεσης. Αυτή η λέξη για μένα είναι πολύ σημαντική ειδικά σε αυτό το Υπουργείο, το οποίο είναι ένα Υπουργείο που διαχειρίζεται τον κίνδυνο και διαχειρίζεται την πρόληψη, την προετοιμασία και την ανθεκτικότητα μπροστά στον κίνδυνο. Γι' αυτό, για μας το Υπουργείο, για την πολιτική ηγεσία οι έννοιες του διαλόγου και της συναίνεσης δεν είναι και δεν θα παραμείνουν γράμμα κενό.

Ταυτόχρονα και εξίσου σημαντικό η άλλη βασική μας αρχή, όπως είναι βέβαια και στις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες -η κυρία Πρόεδρος τα έζησε και στο Ευρωκοινοβούλιο με την εμπειρία της- καθορίζεται από την πλήρη και απόλυτη διαφάνεια, αλλά και τη λογοδοσία. Για μας αυτές οι δύο έννοιες θα είναι συνθήκες εκ των ων ουκ άνευ. Και ένας λόγος που ζήτησα ως Υπουργός να ξεκινήσουμε τον εθνικό διάλογο, καλώντας τους Αρχηγούς των κοινοβουλευτικών κομμάτων να στείλουν εκπροσώπηση, για να γίνουν ειδικές συναντήσεις, είναι ακριβώς για να θέσουμε αυτά τα θέματα διαλόγου, λογοδοσίας, διαφάνειας, με στόχο τη βέλτιστη συνεννόηση και συναίνεση πάνω σε πολύ πραγματικές και ρεαλιστικές βάσεις με στόχο όντως να διαχειριστούμε όλοι μαζί αυτήν την κρίσιμη πτυχή του κινδύνου των φυσικών καταστροφών, αλλά κυρίως να διαχειριστούμε την πρόληψη, την προετοιμασία και την ετοιμότητα πριν εμφανιστεί η καταστροφή.

Το Υπουργείο ονομάστηκε Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Έχετε μια διαφωνία, αγαπητέ συνάδελφε. Μπορούμε να συζητήσουμε ακόμα και στην Επιτροπή Περιβάλλοντος που θα έχουμε περισσότερη ώρα. Προσωπικά πιστεύω ότι η ονοματοδοσία του μόνο τυχαία δεν υπήρξε. Και είδαμε και το ενδιαφέρον της διεθνούς κοινότητας COP26 στη Γλασκώβη πώς τα διεθνή μέσα μαζικής ενημέρωσης, αλλά και οι άλλες χώρες ζήτησαν συνάντηση και από τον Πρωθυπουργό και από εμένα και από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, τον κ. Σκρέκα, έτσι ώστε να συζητήσουν αυτή τη νέα εμπειρία και τη σύνδεση του καταστατικού κομματιού της πολιτικής προστασίας με τις τρεις γνωστές λέξεις της διεθνούς ορολογίας πρόληψη-ετοιμότητα, προετοιμασία και ανθεκτικότητα.

Είναι ένα θέμα που θα το συζητήσουμε, εγώ θα ακούσω τις απόψεις σας, αλλά εκ της εμπειρίας μου ως πρώην Επίτροπος πιστεύω ότι αυτή η σύνδεση πολιτικής προστασίας και κλιματικής κρίσης είναι πολύ πρωτοποριακή άποψη και δεν δημιουργεί κανένα πρόβλημα στο Υπουργείο Περιβάλλοντος που διαχειρίζεται άλλα θέματα που αφορούν την κλιματική αλλαγή.

Επαναλαμβάνω, λοιπόν, ότι αυτή η ονοματοδοσία σηματοδοτεί ακριβώς την αλλαγή στον τρόπο δράσης μας. Είναι μία νέα αντίληψη που εκφράζεται από αυτό το τρίπτυχο πρόληψη - ετοιμότητα, προετοιμασία και ανθεκτικότητα, γιατί το ένα δεν μπορεί να σταθεί, δεν μπορεί να νοηθεί, χωρίς του άλλο.

Αν δεν δούμε προληπτικά, αν δεν προετοιμαστούμε, δεν μπορούμε να αποφύγουμε το χειρίστο, δεν μπορούμε να σώσουμε ανθρώπινες ζωές. Και επειδή είναι τέτοια η συμπληρωματικότητα, είναι η μόνη δυνατότητα για να αυξήσουμε την αποτελεσματικότητα μας.

Τελειώνω εδώ κι ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε, για τον χρόνο που μου δώσατε, για αυτά τα προκαταρκτικά.

Πάμε τώρα στα ειδικότερα και στην ερώτησή σας. Για τη συγκεκριμένη ερώτηση, όπως έχω δει το ιστορικό, έχουν ήδη δοθεί πλήρεις και εμπειριστικώς απαντήσεις τόσο από την πολιτική ηγεσία του τότε Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, αλλά και εκ μέρους της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ξεκινώντας, θέλω να υπογραμμίσω ότι η ανάληψη της συγκεκριμένης θεσμικής δράσης της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας για καθαρισμό των περιαστικών δάσους της Θεσσαλονίκης, του Σείχ Σου, ανελήφθη ως μία αναγκαία και κατεπείγουσα δράση, που στόχο είχε να προλάβει μια άμεση απειλή και έναν επαπειλούμενο κίνδυνο.

Ο καθαρισμός του Σείχ Σου εντάσσεται στην κατηγορία του αναγκαίου καθαρισμού των περιαστικών δασών, μια διαδικασία που τέθηκε ως βασική προτεραιότητα από την Κυβέρνηση στην εκκίνηση της αντιπυρικής περιόδου με ρητή εντολή του Πρωθυπουργού για ανάληψη δράσης το συντομότερο, με κατεπείγουσα δυνατότητα όπου ήταν απαραίτητο. Στη διαδικασία αυτή, βέβαια, εμπλέκονται πολύ πολλοί φορείς με συμπληρωματικές και δυστυχώς, όπως διαπίστωσα και εγώ τώρα, συχνά αλληλοκαλυπτόμενες αρμοδιότητες και σε κάποια φάση αλληλοσυγκρουόμενες. Το ζητάτε και εσείς ως Υπουργός και το ξέρετε. Είναι μια γνωστή διαχρονική αμαρτία του ελληνικού διοικητικού συστήματος και είναι μια πρόκληση για όλους μας να κάνουμε ένα ξεκαθάρισμα αυτών των αρμοδιοτήτων.

Το προηγούμενο καλοκαίρι, λοιπόν, η χώρα βρέθηκε προ έκτακτων συνθηκών. Η «Μήδεια», που είχε προηγηθεί, είχε επιδεινώσει την όλη κατάσταση, ιδίως στη νότια Ελλάδα και η κατάσταση μύριζε πάρα πολύ επικίνδυνη. Το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος έθεσε το πρόβλημα, κρούοντας τον κώδωνα του κινδύνου. Επέμεινε σε ανάληψη άμεσης δράσης. Αναφέρομαι σε έγγραφο του στις 7-5-2021, στο οποίο ρητά προσδιόριζε συγκεκριμένες ευαίσθητες περιοχές ανά την επικράτεια. Μία από αυτές ήταν το δάσος του Σείχ Σου και η προτροπή για λήψη αυξημένων μέτρων ήταν επιτακτική. Ύστερα απ' αυτό, πιστεύω ότι ο Υφυπουργός Πολιτικής Προστασίας εάν δεν δρούσε με αποφασιστικότητα και εκκινείτο από μια λογική αδράνειας, μπορεί να ήταν και εγκληματικό. Γι' αυτό, ξεπερνώντας γραφειοκρατικές αγκυλώσεις και απροθυμίες, επιλογή του, χωρίς δισταγμούς, υπήρξε η αποφασιστική δράση.

Πέραν των επισημάνσεων της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, υπήρξε και το σαφές αίτημα συνδρομής από τον Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας την 3^η Ιουνίου που ζήτησε άμεση βοήθεια. Σχεδιάστηκε, λοιπόν, η επιχείρηση «Δρυάδες» για τον καθαρισμό αυτών των συγκεκριμένων περιοχών, τις οποίες η ίδια η Πυροσβεστική Υπηρεσία με ακριβείς μελέτες και προσομοιώσεις προσδιόρισε ως υψηλό κινδύνου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προεξοφλητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Για να μην καταχρώμαι τον χρόνο, σας λέω ότι η επιχείρηση υλοποιήθηκε υπό το πλαίσιο του νέου ν.4662/2020 και με αποφάσεις της Πολιτικής Προστασίας εντάχθηκαν όλες αυτές οι περιοχές στο ειδικό καθεστώς της κατάστασης ειδικής κινητοποίησης της Πολιτικής Προστασίας, άρθρο 26.

Για το Σείχ Σου, με απόφαση στις 15 Ιουνίου, ο ν.4662 επέβαλε τη λήψη έκτακτων μέτρων ορισμένης διάρκειας, όταν υπήρχε επαπειλούμενος κίνδυνος και μάλιστα κατά παρέκκλιση, άρθρο 54 άλλων διατάξεων.

Βάσει των ανωτέρω, λήφθηκαν οι αποφάσεις. Η επιτόπου παρουσία του Υφυπουργού Περιβάλλοντος κ. Αμυρά στην αυτοψία που έγινε στο Σείχ Σου στις 12 Ιουνίου, οι χαρακτηριστικές του δηλώσεις απόλυτης συναντίληψης και ενεργού συνδρομής, όπως και οι δηλώσεις του Υφυπουργού Εσωτερικών κ. Καλαφάτη, αλλά και του αρμόδιου Περιφερειάρχη κ. Τζιτζικώστα, μαζί με άλλες δηλώσεις εκπροσώπων της περιφέρειας και της τοπικής αυτοδιοίκησης, αποδεικνύουν ότι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση έπρεπε να γίνουν και έγιναν σε χρόνους υποδειγματικούς και έφεραν πρακτικό αποτέλεσμα.

Στις καταστροφές που μεσολάβησαν δεν συμπεριλήφθηκε το Σείχ Σου, παρ' όλο που απειλήθηκε με πυρκαγιά που ξέσπασε στις 13 Σεπτεμβρίου, η οποία γρήγορα ελέγχθηκε και έκαψε λίγα στρέμματα. Πιστεύω ότι μεγάλη συμβολή στο αίσιο αυτό αποτέλεσμα μπορεί να αποδοθεί και στη δουλειά που είχε γίνει με τον καθαρισμό και η οποία έκανε σίγουρα τη δουλειά των ηρωικών μας πυροσβεστών ευκολότερη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Θέλω να σταματήσω εδώ, κυρία Πρόεδρε, γιατί έχω υπερβεί τον χρόνο μου. Συγγνώμη, αλλά ήταν η πρώτη φορά και έπρεπε να πω κάποιες απόψεις και θέσεις μου, έτσι ώστε να έχουμε μια καλύτερη επικοινωνία και συνεργασία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Είναι κατανοητό, κύριε Υπουργέ, και σας το είπα κι εγώ εξαρχής ότι θα βρούμε πολλές ευκαιρίες. Δυστυχώς, δεν μπορούμε να παραβιάζουμε τον χρόνο μου και εγώ γι' αυτό είμαι πολύ συντοπικός.

Οφείλω να πω για το πρώτο σκέλος που αναφερθήκατε ότι υπάρχει ένα σοβαρό ζήτημα, μια αγωνία, για τα θέματα της πρόληψης και της δασικής πολιτικής. Δεν προλαβαίνουμε να τα συζητήσουμε σήμερα. Επίσης, μου κάνει ιδιαίτερη εντύπωση για τις συζητήσεις που λέτε ότι κάνατε στην COP, γιατί πράγματι είναι μεγάλη εμπειρία να ασκείς πολιτική χωρίς σχέδιο και στρατηγική να φτιάξεις ένα Υπουργείο χωρίς να ξέρεις γιατί το φτιάχνεις. Είναι πράγματι θέματα που θα αναρωτιέται ο διεθνής παράγων για το πώς θα προχωρήσουν στην Ελλάδα.

Πάντως είναι άλλο η προσαρμογή στην κλιματική κρίση και άλλο η πολιτική προστασία. Είναι άλλο ο συντονισμός και ενιαία αρχή που ζητάγαμε εμείς, αλλά όλα αυτά θα βρούμε τρόπο και χρόνο θα συζητήσουμε μια άλλη φορά.

Αυτό που μου κάνει εντύπωση μου, όμως, κυρία Πρόεδρε, είναι ότι ο Υπουργός επικαλέστηκε για την παρέμβαση στο Σείχ Σου τον ν.4662, τον νόμο δηλαδή που μετά την ψήφισή του από τη Νέα Δημοκρατία τέθηκε σε αναστολή, αλλά όχι για την κήρυξη σε καθεστώς κινητοποίησης πολιτικής προστασίας.

Είναι πολύ ενδιαφέρον αυτό, κύριε Υπουργέ! Όπου θέλουμε τον αναστέλλουμε, όπου θέλουμε τον χρησιμοποιούμε. Όμως στην περιοχή του Σείχ Σου το πρόβλημα που δημιουργήθηκε είναι γιατί η Κυβέρνηση Μητσοτάκη δεν υλοποίησε τις πολιτικές πρόληψης, που υπήρχε υπουργική απόφαση με δική μου υπογραφή για χρηματοδοτήσεις, για προσωπικό και για έργα διαχείρισης. Δεν υλοποιεί, λοιπόν, τα έργα πρόληψης και έρχεται με την επίκληση του κινδύνου που η ίδια η Κυβέρνηση δημιουργεί να πει ότι «παίρνω εγώ την αρμοδιότητα και δεν χρηματοδοτώ τη δασική υπηρεσία που είχε ήδη μελέτη». Αυτό σας φαίνεται ευρωπαϊκό; Σας φαίνεται λογικό; Δηλαδή δημιουργώ εγώ το πρόβλημα και παρ' ότι το δημιουργώ ως Κυβέρνηση, δεν χρηματοδοτώ την υπηρεσία που είχε τη μελέτη έτοιμη, αλλά φέρνω μια αναρμόδια υπηρεσία -που δηλώνει αναρμόδιας ο Υφυπουργός- να κάνω ένα έργο στο Σείχ Σου.

Τελικά, είχαμε τρία έργα που εξελίσσονταν ταυτόχρονα, ένα μικρό της δασικής υπηρεσίας με κόστος ανά στρέμμα 75 ευρώ,

ένα έργο του χορηγία ΑΔΜΗΕ με μελέτη δασικής υπηρεσίας όμως, κι ένα έργο της πολιτικής προστασίας 1,5 εκατομμύριο ευρώ με κόστος ανά στρέμμα 500 ευρώ, κύριε Υπουργέ. Άρα έχουμε παραβίαση κανόνων δασικής νομοθεσίας, δημιουργία προβλήματος από την Κυβέρνηση που έρχεται να επιλύσει παραβιάζοντας κανόνες με επίκληση ενός νόμου που είναι σε αναστολή και ένα σοβαρό πρόβλημα διαφάνειας και κόστους. Δεν έχουμε μόνο δηλαδή το ότι κάνουμε τη νομοθεσία λάστιχο κατά πώς μας βολεύει, αλλά έχουμε και μεγάλο θέμα αδιαφάνειας και μη σύννομης διαχείρισης δημοσίων πόρων, το οποίο πρέπει να διαχειριστείτε εσείς τώρα, κύριε Υπουργέ.

Δεν ήσασταν εσείς υπεύθυνος, το αναγνωρίζω, όμως, κύριε Υπουργέ, το βασικό ερώτημα που προκύπτει πλέον στην Θεσσαλονίκη είναι: Ποιες πειθαρχικές διώξεις θα ασκηθούν; Ποιος έλεγχος νομιμότητας θα γίνει; Πώς θα καταλογιστεί εσείς πλέον ευθύνες έναντι μιας υπηρεσίας η οποία φαίνεται ότι με αδιαφάνεια διαχειρίστηκε πόρους εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος, παραβιάζοντας νομοθεσία αρμοδιότητας;

Γιατί πρέπει να σας πω, κύριε Υπουργέ, και κάτι ακόμα. Ψάξατε τότε έγινε η κήρυξη στην κατάσταση ειδικής κινητοποίησης πολιτικής προστασίας; Ξέρετε ότι έγινε αφού έγινε η μελέτη, αφού έγινε η διαδικασία του διαγωνισμού και μάλιστα έγινε μία μέρα μετά ή την ίδια μέρα με τη σύμβαση; Αυτό πώς σας φαίνεται; Σας φαίνεται νόμιμο και ευρωπαϊκό να κηρύξουμε την περιοχή σε μια κατάσταση κινητοποίησης για να νομιμοποιήσουμε απευθείας αναθέσεις με υπέρογκα ποσά; Διότι αυτό πρέπει να διαχειριστείτε τώρα. Πρέπει να ψάξετε το χρονοδιάγραμμα των βημάτων αυτών, να δείτε το υπερβάλλον κόστος, να δείτε γιατί δεν ήταν σε καθεστώς ειδικής κινητοποίησης η περιοχή και να δείτε για ποιον λόγο έγινε παραβίαση των κανόνων και δεν κλήθηκαν ούτε καν στο πεδίο οι δασικές υπηρεσίες, ούτε καν εκεί που έγιναν οι παρεμβάσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Πρέπει να κλείσετε, κύριε συνάδελφε. Σας παρακαλώ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Και βέβαια, κύριε Υπουργέ, υπάρχει και ένα άλλο ερώτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, πρέπει να κλείσετε, σας παρακαλώ γιατί και στην πρωτολογία σας ήταν υπερβολικός ο χρόνος.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε.

Υπάρχουν δύο δημοσιεύματα, ένα του «DOCUMENTO» και ένα της «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ», που αναδεικνύουν το θέμα του κόστους. Υπάρχει ένα δημοσίευμα στο «DOCUMENTO» που αναδεικνύει το πρωτότυπο της απόφασης σε ειδική κινητοποίηση.

Και βέβαια υπάρχει και ένα ακόμα θέμα το οποίο το βάζω, κυρία Πρόεδρε, γιατί είναι κεντρικό. Για ποιον λόγο η σύμβαση, κύριε Υπουργέ, δεν αναδόθηκε ποτέ στη δημοσιότητα; Για ποιον λόγο δεν είναι στο ΚΗΜΔΗΣ που είναι το εθνικό ζήτημα συμβάσεων; Για ποιον λόγο είναι κρυφή η σύμβαση αυτή; Αυτά είναι σοβαρά ερωτήματα.

Γιατί τελικά ο κίνδυνος δεν επετράπη και έχουμε -στην επόμενη ερώτηση- αποδείξεις γι' αυτό. Μην λέτε, λοιπόν, ότι απετράπη ο κίνδυνος με τις παρεμβάσεις από τις «Δρυάδες». Το αντίθετο έγινε σε πολλές περιοχές της Ελλάδας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε!

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Το ερώτημα είναι: Τι θα κάνετε τώρα που αποκαλύπτεται η αδιαφάνεια, η ασυνέπεια, η παραβίαση κανόνων και η μη σύννομη διαχείριση δημοσίων πόρων, κύριε Υπουργέ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ κι εγώ, κύριε συνάδελφε.

Κύρια συνάδελφοι, θα σας επαναλάβω τους συγκεκριμένους χρόνους τους οποίους γνωρίζετε και τους οποίους καταπατάτε συνεχώς. Δεν μιλάω για εσάς μόνο, κύριε Φάμελλε, αλλά γενικότερα. Η πρωτολογία είναι δύο λεπτά και συνήθως γίνεται πέντε. Η δευτερολογία είναι τρία και συνήθως γίνεται επτά και όσο πάει. Αυτό δεν είναι τήρηση του Κανονισμού. Έτσι δεν είναι;

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας): Κύριε συνάδελφε, είναι σαφής η διαφορά αντιλήψεων που έχουμε σε ό,τι αφορά τα θέματα κλιματικής αλλαγής, κλιματικής κρίσης και πολιτικής προστασίας, δηλαδή καταστατικό κομμάτι και πρόληψη, ετοιμότητα και προετοιμασία. Θα τα συζητήσουμε εν ευθέτω χρόνο σε πιο κατάλληλο κλίμα.

Σε ό,τι αφορά το Σείχ Σου, επανέρχομαι και επιμένω ότι οι διαδικασίες όπως ανελήφθησαν από τον προκάτοχο του ήταν στο γράμμα και στο πνεύμα του νόμου. Ήταν ένα έργο σύνθετο με πολλές ιδιαιτερότητες, αφού μαζί με την απομάκρυνση των υπολειμμάτων κλαδέματος, έπρεπε να απομακρυνθούν οικοδομικά υλικά και μπάζα, ενώ παράλληλα το δάσος είχε προσληφθεί από συγκεκριμένο φλοιοφάγο έντομο. Και είναι ευτύχημα -και επιμένω- που πραγματοποιήθηκε ο καθαρισμός, όπως φάνηκε από την πυρκαγιά που εκδηλώθηκε και ενδεχομένως αποσοβήσαμε μια μεγάλη καταστροφή.

Θεωρώ ότι τα στοιχεία που υπάρχουν εδώ, τα οποία και θα καταθέσω, αποδεικνύουν του λόγου το αληθές. Θα τα αφήσω εδώ στη Γραμματεία της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας κ. Χρήστος Στυλιανίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεν χρειάζεται να μιλούμε σε μια λογιστική επεξεργασία και συζήτηση. Είναι τρία έγγραφα που προσωπικά με έχουν πείσει ότι εκείνη τη στιγμή, με τις συγκεκριμένες συνθήκες, τις οποίες ζήσαμε όλοι το προηγούμενο καλοκαίρι -τις έκτακτες συνθήκες- έπρεπε να δράσουμε με αποφασιστικότητα και έδρασαν στη λογική και στο πνεύμα και το γράμμα του νόμου.

Σε ό,τι αφορά κάποιες αιτιάσεις, όπως ότι δεν υπήρξε πρόληψη και ετοιμότητα, θα έλεγα ότι ακριβώς εάν λόγω πανδημίας υπήρξαν κάποιες αδράνειες σε ό,τι αφορά την πρόληψη και ετοιμότητα ανά την επικράτεια, αφού ζούσαμε όλοι μια ιδιαίτερη κατάσταση, μια πανδημία, η εγκαθίδρυση του νέου Υπουργείου επιδιώκει να αντιμετωπίσει αυτές τις διαχρονικές αδράνειες που ξεκινούν από διαχρονικές αμαρτίες του συστήματος με γραφειοκρατικές αγκυλώσεις. Αυτό σημαίνει ότι αυτό ακριβώς που λέτε είναι η αναγκαιότητα ενός νέου Υπουργείου που θα εστιάσει την προσοχή του σε αυτό το θέμα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Υπουργέ.

Ακολουθεί η τρίτη με αριθμό 121/29-10-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Σωκράτη Φάμελλου προς τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, με θέμα: «Στο Εθνικό Πάρκο Σχινιά - Μαραθώνα συντελέστηκε ένα έγκλημα σε βάρος του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας», στην οποία, επίσης, θα απαντήσει ο Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας κ. Στυλιανίδης.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Επανερχόμαστε, κύριε Υπουργέ, σε μια ερώτηση που έχει συναφές αντικείμενο, αρκετή ομοιότητα με την προηγούμενη, όπου υπήρξε, επίσης -και θα ήθελα τουλάχιστον εδώ να προχωρήσουμε λίγο τη συζήτηση- συστηματική παραβίαση των κανόνων της νομιμότητας, αλλά και μια μεγάλη οικολογική καταστροφή με ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας στο πάρκο του Σχινιά, στο μοναδικό πάρκο της Κουκουναριάς που είναι μοναδικό ως προς την αξία του. Υπάρχουν τρία πάρκα στη χώρα μας προστατευμένα, μέσα στον πυρήνα, δηλαδή, των περιοχών του δικτύου «NATURA 2000».

Η ερώτηση αυτή, κυρία Πρόεδρε, υποβλήθηκε στις 5-7, στις 2-9 και στις 23-9. Δεν έχει απαντηθεί από την προηγούμενη έτσι κι αλλιώς, αν δεν κάνω λάθος, πολιτική ηγεσία, γιατί τότε ξεκίνησε το πρόβλημα και υπάρχει μια παρέμβαση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας σε μια προστατευόμενη περιοχή προκαλώντας ανεπανόρθωτη ζημιά στο φυσικό κεφάλαιο, κάτι το οποίο το έχει διατυπώσει και ο φορέας διαχείρισης της προ-

στατευόμενης περιοχής και οι δασικές υπηρεσίες και έντεκα περιβαλλοντικές οργανώσεις και το θέμα έχει πάει και στην Κομισιόν και στον Συνήγορο, αν δεν κάνω λάθος, και στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας και υπάρχει σοβαρό ζήτημα από πάρα πολλές υπηρεσίες.

Τι έγινε; Στις 14 Ιουνίου και νομίζω μέχρι και το τέλος Ιουλίου συνεργεία εργολαβικά της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας εισέβαλαν στην περιοχή του φορέα - του πάρκου, δηλαδή, της Κουκουναριάς - για να εκτελέσουν εργασίες τάχατες δασοτεχνικές και φυτοτεχνικές. Δυστυχώς, με ισοπέδωση και με εκσκαφέα δεν γίνονται τέτοιες εργασίες. Σε κάθε περίπτωση, όμως, αυτός ήταν ο όρος.

Τα συνεργεία ξεκίνησαν να δουλεύουν εσωτερικά. Όμως, υπήρχε ξύρισμα της πώδους βλάστησης, αποκλάδωση νεαρών ατόμων κουκουναριάς, καταστροφή της υπάρχουσας φυσικής αναγέννησης και όπως είπα και προηγουμένως, χρήση μηχανημάτων, τσάπα, φορτωτής, θρυμματιστής, σβάρνα, φορτηγό όχημα.

Οι εργασίες πάγωσαν προσωρινά, διότι την ίδια μέρα έγιναν παρεμβάσεις και προσωπικά είχα τηλεφωνική επικοινωνία με το Υπουργείο, διότι υπήρχε έντονη διαμαρτυρία και του φορέα της προστατευόμενης περιοχής. Κλήθηκε η Αστυνομία, έγινε καταγγελία στους επιθεωρητές περιβάλλοντος, αλλά παρά τις θεσμικές παρεμβάσεις η καταστροφή συνεχίστηκε με πάρα πολλές παραβιάσεις της δασικής και της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και όχι μόνο στο πάρκο της Κουκουναριάς, αλλά και έξω από το Εθνικό Πάρκο Σχινιά - Μαραθώνα και σε άλλες προστατευόμενες περιοχές, όπως το Λαύριο.

Αυτή η παρέμβαση έγινε χωρίς τα εργολαβικά συνεργεία να παραδώσουν ως όφειλαν τη σχετική μελέτη, χωρίς να έχει ενημερωθεί η Δασική Υπηρεσία, χωρίς να έχει ενημερωθεί ο φορέας και γι' αυτό έντεκα περιβαλλοντικές οργανώσεις εκφράζουν την απόλυτη αντίθεσή τους με τη χωρίς σχέδιο και μερίμνα παρέμβαση σε ένα μοναδιαίο δασικό οικοσύστημα.

Είναι αδιαμφισβήτητο ότι η αντιπυρική προστασία και θωράκιση είναι προτεραιότητα, κύριε Υπουργέ, γι' αυτό και υπήρχε υπουργική απόφαση για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών.

Όμως, σας είπα ότι αυτή την πολιτική η Κυβέρνηση Μητσοτάκη δεν την υλοποίησε και έρχεται, λοιπόν, εκ των υστέρων με την επίκληση της πρόληψης πυρκαγιών και παρεμβαίνει χωρίς αρμοδιότητα, αλλά και μέσα σε πυρήνα προστατευόμενης περιοχής και εις βάρος των εντολών, των οδηγιών και των αποφάσεων του φορέα και μάλιστα ενός φορέα, κυρία Πρόεδρε, ο οποίος είχε στείλει ήδη από τον Μάιο τις εργασίες που πρέπει να γίνουν. Είχε προβλέψει, είχε προνοήσει και είχε ενημερώσει την Πολιτική Προστασία. Γράφει στα παλιά της τα παπούτσια η Πολιτική Προστασία, λοιπόν, τη γνώμη του φορέα, παρεμβαίνει εις βάρος του προεδρικού διατάγματος, που το έχω εδώ και λέει πώς πρέπει να γίνονται οι εργασίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Τις ερωτήσεις σας, κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ, έχετε μιλήσει τρία λεπτά ήδη.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Παραβιάζει, λοιπόν, τη νομοθεσία, καταστρέφει σπάνια προστατευόμενα οικοσυστήματα και το ερώτημα είναι γιατί η Πολιτική Προστασία παραβιάζει τους κανόνες του περιβάλλοντος και της δασικής νομοθεσίας και παρεμβαίνει καταστροφικά στον πυρήνα ευαίσθητων περιοχών, όταν υπάρχει σχέδιο που είναι σε τελείως διαφορετική κατεύθυνση; Θα συνεχίσω στη δευτερολογία μου, κυρία Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ πολύ και εγώ.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας): Κύριε συνάδελφε, δεν θα διολισθήσω σε άγονη αντιπαράθεση, γιατί δεν πιστεύω σε μια αντιπαράθεση σε αυτό το πεδίο που το θεωρώ το πιο κρίσιμο αυτή τη στιγμή ίσως και παγκοσμίως και λέγεται «κλιματική κρίση και πολιτική προστασία - διαχείριση του κινδύνου».

Θα πω απλώς ότι και αυτή η ερώτηση με μικρές μόνο διαφοροποιήσεις αφορά περίπου το ίδιο θέμα, σχετίζεται με το ίδιο ακριβώς θεσμικό πλαίσιο με την προηγούμενη. Δεν θα επανα-

λάβω, λοιπόν, για να μην καταχρώμαι τον κοινοβουλευτικό χρόνο. Η επιχειρηματολογία και το σκεπτικό της Γενικής Γραμματείας και σε αυτή την περίπτωση είναι τα ίδια. Απλώς θα πω κάποια συγκεκριμένα πράγματα.

Στο πλαίσιο, λοιπόν, αυτής της επιχείρησης «Δρυάδες» για την αντιμετώπιση του κατεπείγοντος και συγκεκριμένα την αντιπυρική θωράκιση της περιοχής του Σχινιά, έδρασαν προληπτικά και αποφασιστικά και προχώρησαν στον καθαρισμό της περιοχής, αφού η περιοχή είχε ενταχθεί στις περιοχές αυξημένης κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας του άρθρου 26 πάλι του ν.4662.

Και στη συγκεκριμένη περίπτωση η δράση υπήρξε μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση του Αρχηγείου της Πυροσβεστικής. Η περιοχή αυτή, όπως σωστά είπατε, είναι περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και υπάρχει ειδική πρόβλεψη του άρθρου 4 του προεδρικού διατάγματος για την προστασία του Σχινιά, που, επίσης, ρητώς προβλέπει ότι των παραπάνω απαγορεύσεων εξαιρούνται επεμβάσεις που επιβάλλονται από λόγους ανώτερης ανάγκης και έκτακτων περιστάσεων για την αποφυγή προβλεπόμενων κινδύνων, που σημαίνει ότι κινήθηκαν με βάση το γράμμα και το πνεύμα του νόμου.

Δεν αγνοήθηκε, επομένως, καμμία εισήγηση και μάλιστα, σε όλη τη διαδικασία ενεπλάκησαν και ενημερώθηκαν όλοι οι συναρμόδιοι φορείς και αυτό προκύπτει από τη συνολική αλληλογραφία, αλλά και τις σχετικές αποφάσεις του φορέα διαχείρισης, στον οποίο είχε έγκαιρα αποσταλεί αίτημα έγκρισης των ενεργειών.

Να επισημάνω πως ο φορέας διαχείρισης με την υπ' αριθμόν 192/17-5-2021 απόφασή του ενέκρινε το αίτημα για ενέργειες καθαρισμού με ορισμένες μόνο διαφοροποιήσεις, ενέκρινε πλήρως, δηλαδή, τη σκοπιμότητα των ενεργειών. Τα υπόλοιπα υπαγορεύτηκαν από το κατεπείγον και την ειδική πρόβλεψη που προερχόταν από το προεδρικό διάταγμα.

Οι ενέργειες καθαρισμού ακολούθησαν την τεχνική έκθεση της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων και Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας. Για την πρωτοβουλία και τις κινήσεις αυτές υπήρξε, όπως είπα και προηγουμένως, πλήρης ενημέρωση των συναρμόδιων φορέων. Θέλω να επισημάνω ειδικώς ότι στις 15 Μαΐου 2021 η επιστολή του Υφυπουργού Περιβάλλοντος κ. Αμυρά γνωστοποίησε την πρόθεση για εγχύση του έργου της Πολιτικής Προστασίας με κάθε πρόσφορο τρόπο και την απόλυτη στήριξη της προσπάθειας από τον άμεσα εμπλεκόμενο Δήμο Μαραθώνα.

Πιστεύω ότι είναι ακριβώς στο ίδιο πνεύμα. Ο στόχος ήταν με αποφασιστικές προληπτικές ενέργειες να αποφευχθούν προβλήματα μεγάλων πυρκαγιών και όπως και στο Σείχ Σου, έτσι και στον Σχινιά, οι δράσεις ήταν στα πλαίσια του νόμου και επιχειρήθηκαν σωστά, για να μην έχουμε ακόμη περαιτέρω καταστροφές εξαιτίας των προβλημάτων που ζούμε όλοι από τις γνωστές «megafires» που εμφανίζονται τα καλοκαίρια στη Μεσόγειο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Υπουργέ.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, επειδή αναφερθήκατε στις προβλέψεις του νόμου για τις παρεμβάσεις σε έκτακτες συνθήκες, σας λέω λοιπόν τα εξής: Από έγγραφα τα οποία έχουμε, στις 16 Ιουνίου και στις 23 Ιουνίου προκύπτει ότι τα οικεία Δασαρχεία Καπανδριτίου και Λαυρίου δεν ήταν ενήμερα, παρ' ότι όφειλαν να είναι ενήμερα, για τις επικείμενες πρωτοβουλίες. Το ίδιο και ο φορέας από τον οποίο έχουμε έγγραφο ότι δεν ήταν ενήμερος και εκφράζει την έντονη διαμαρτυρία του που έχει φτάσει και στην Κομισιόν. Ρωτήστε την Κομισιόν -είστε έμπειρος από αυτά- και θα βρείτε ότι υπάρχει και εκεί καταγγελία.

Δεύτερον, όσον αφορά το ίδιο το προεδρικό διάταγμα του Σχινιά, λέει ότι επιβάλλεται η αντιπυρική οργάνωση του χώρου, αλλά όλα τα έργα και οι παρεμβάσεις πρέπει να έχουν την έγκριση της Διεύθυνσης Δασών. Άρα, παραβιάζετε και το προεδρικό διάταγμα προστασίας με την επίκληση ενός νόμου που είναι σε αναστολή από την Κυβέρνησή σας.

Τελικά, ο αρμόδιος φορέας προφανώς και έχει υποβάλλει σχέδιο αντιπυρικής προστασίας. Δεν το υλοποιεί η Κυβέρνησή σας

ούτε το χρηματοδοτεί το δασαρχείο και έρχεται ο κ. Χαρδαλιάς για να εφαρμόσει τον δικό του νόμο στην περιοχή αυτή εις βάρος όλων των κανόνων και με αντίδραση όλων των περιβαλλοντικών οργανώσεων.

Λέει, λοιπόν, το εξής: «Επειδή η Κυβέρνηση Μητσοτάκη δεν εφαρμόζει την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, έρχομαι εγώ με ένα νέο δόγμα, παίρνω την αρμοδιότητα από τις δασικές υπηρεσίες, γράφω στα παλιά μου τα παπούτσια τον φορέα διαχείρισης της περιοχής και μπαίνω μέσα και καταστρέφω». Ακόμα και διεθνή εργαστήρια άλλων χωρών που ήταν επιτόπου τη ώρα που έκαναν την έφοδο οι φορτωτές, έφυγαν. Έχουμε βίντεο στη δημοσιότητα από τους ερευνητές αυτούς, που είναι από ένα γερμανικό πανεπιστήμιο, αν δεν κάνω λάθος.

Τελικά, έρχεται -απ' ό,τι βλέπω- και η ίδια η Κομισιόν και με ένα έγγραφο της 20^{ης} Ιουλίου 2021 εκφράζει τη σοβαρή ανησυχία της, ρωτάει ποια είναι τα μέτρα για την αντιμετώπιση της ζημιάς και υπενθυμίζει ένα άλλο παράσημο της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, ότι έχουμε ήδη καταδική για την οδηγία των οικοτόπων, αν δεν κάνω λάθος στο τέλος του 2020. Και ο Συνήγορος του Πολίτη σας ζητά εξηγήσεις και η Ελληνική Αρχή Διαφάνειας διερευνά το ζήτημα. Γιατί; Διότι τα αποτελέσματα των «Δρυάδων», δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, τα είδαμε με τραγικό τρόπο φέτος το καλοκαίρι. Θυμάστε πού έγιναν οι παρουσιάσεις για τις «Δρυάδες»; Θυμάστε ότι έγιναν στη Βαρυπόμπη, στο Τατόι και στην Ιπποκράτεια Πολιτεία; Θυμάστε, όμως, πού έφτασε η μεγάλη πυρκαγιά μετά από αναζωπύρωση μπροστά στα μάτια της προηγούμενης πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου που προΐστασθε;

Όλα αυτά τα θυμάται, όμως, ο ελληνικός λαός. Δεν μπορούμε σήμερα δυστυχώς να μιλάμε για επιτυχία των «Δρυάδων», όταν κινδύνευσε όλη η βορειοανατολική Αττική από αναζωπύρωση σε περιοχές που είχε περάσει πριν τόχατες με τα συνεργεία ο κ. Χαρδαλιάς. Δεν μπορείτε να τα λέτε αυτά στο Κοινοβούλιο. Αντιθέτως, πρέπει να λέτε ότι έγινε λάθος σ' αυτές τις παρεμβάσεις, πέρα από το διοικητικό λάθος και πέρα από το θεσμικό και το περιβαλλοντικό.

Πρέπει να δούμε τι έφταιξε και να δούμε και πώς διαχειρίστηκαν τα λεφτά, κύριε Υπουργέ. Η ερώτησή μου είναι απλή. Θα δώσετε τις συμβάσεις στη δημοσιότητα; Οι συμβάσεις αυτές είναι κρυφές. Μέχρι τώρα δεν έχουν κατατεθεί στη Βουλή. Αν δεν είναι στον φάκελο, θα μας αναγκάσετε τότε να πάμε με ειδική επερώτηση στο Προεδρείο ή στον εισαγγελέα, κύριε Υπουργέ. Δεν γνωρίζω για ποιον λόγο είναι κρυφές οι συμβάσεις. Δεκαοκτώ περιοχές στην Αττική τόχατες καθαρίστηκαν, αλλά με αδιαφανείς συμβάσεις και με πολλαπλάσιο προϋπολογισμό από τις μελέτες των δασαρχείων.

Μάλιστα, πρέπει να σας πω επειδή ήμουν προχτές στο Καπανδρίτι, ότι οι κάτοικοι στην περιοχή σας περιμένουν, διότι μας είπαν ότι μόλις έκλεισαν οι κάμερες ακόμα και εδώ στην Ιπποκράτεια Πολιτεία, στο Καπανδρίτι, στις Αφίδνες, στα Κιούρκα, έφυγαν όλοι. Αντιπλημμυρικά έργα δεν προχώρησαν. Ο αυταρχισμός που ζήσαμε είναι ακόμα έντονος στην περιοχή. Αστυνομικούς είχαν πολλούς, πυροσβέστες δεν είχαν. Αυτά μου είπαν την Τετάρτη το βράδυ οι κάτοικοι και ο πρόεδρος της κοινότητας. Υπάρχει σοβαρό ζήτημα και τώρα με την καθυστέρηση της αντιπλημμυρικής προστασίας.

Όμως, κύριε Υπουργέ, άκουσα και καταγγελίες ότι ακόμα και οι αντλίες ήταν κλειστές το βράδυ της φωτιάς και την ώρα που έφθανε στην Ιπποκράτεια Πολιτεία.

Αυτά δεν μπορούμε να τα ξεχάσουμε. Αυτή είναι η επιτυχία των «Δρυάδων» που θέλετε σήμερα να αξιολογήσουμε; Αν δεν συνειδητοποιήσετε το λάθος που έχει γίνει, δεν θα το διορθώσουμε. Κι εμείς θέλουμε να το διορθώσουμε. Γι' αυτό είμαστε εδώ, για να υπάρχει πολιτική προστασία και όχι να υπάρχει επικριτική στρατηγική πολιτικής προστασίας.

Παρά ταύτα όμως εγώ όσον αφορά τις ερωτήσεις, που έχω καταθέσει, επιμένω. Πείτε μου σε ποια νομοθεσία στηρίχθηκαν όλα αυτά. Δώστε μας τις συμβάσεις, να δούμε πώς έγιναν οι αναθέσεις, με ποιους διαγωνισμούς. Επίσης, πείτε μου σας παρακαλώ οι «Δρυάδες» και η παρέμβαση στις περιοχές «NATURA» θα συνεχιστούν και επόμενα χρόνια; Έχω ακούσει ότι το πρόγραμμα αυτό θα είναι πενταετές. Θα κινδυνεύουμε, δηλαδή, και

τα επόμενα χρόνια με καταδίκες από την Ευρωπαϊκή Ένωση εξαιτίας των δράσεων της Πολιτικής Προστασίας;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ ευχαριστώ.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας): Κύριε συνάδελφε, θα επιμείνω στον συναινετικό τρόπο προσέγγισης, γιατί δεν πιστεύω σε μία άγνη αντιπαράθεση. Μπορεί να έχετε άλλα στοιχεία, να έχετε άλλη ενημέρωση, αλλά εγώ έχω διαφορετική ενημέρωση. Αντιλαμβάνεστε ότι εδώ θα πάμε σε παράλληλους μονολόγους και δεν θα βρούμε έναν κοινό τόπο, κάτι που το χρειάζεται ο τόπος. Η διαχείριση κινδύνου, οι πυρκαγιές, οι πλημμύρες, χρειάζονται εθνική συνεννόηση και εθνική συναίνεση. Εγώ προσωπικά από τις εμπειρίες μου παγκοσμίως σας λέω ότι δεν έχει νόημα να οικοδομούμε πολιτική πάνω σε καμένη γη ή πάνω σε σπίτια τα οποία πλημμύρισαν. Είναι βασική μου αντίληψη αυτή και θα επιμένω σε αυτό ανεξαρτήτως εάν εσείς επιμένετε σε μία πιο σκληρή αντιπαράθεση.

Βλέποντας όλη την αλληλογραφία και όλα τα κείμενα επιμένω ότι η Πολιτική Προστασία κινήθηκε στο γράμμα και στο πνεύμα του νόμου. Έπρεπε, όμως, να δράσει ειδικά στον Σχοινιά και παρά τις αντιδράσεις ομάδων, που δεν επιθυμούσαν την εμπλοκή της και απλώς επιδίωκαν, ενδεχομένως, τη συνήθη αδράνεια, προχώρησε σε αυτές τις ενδεδειγμένες ενέργειες και ο καθαρισμός έγινε πραγματικότητα. Οι συνήθεις προληπτικές δράσεις αφορούσαν απλώς απαγόρευση διέλευσης για λίγες ώρες την ημέρα. Αυτό μου επισημαίνεται και οι άνθρωποι αυτοί που μου το επισημαίνουν ξέρω ότι είναι γνώστες της περιοχής και είναι στην Πυροσβεστική Υπηρεσία που είναι καθ' ύλην αρμόδια. Δεν μπορώ να αγνοήσω το καθ' ύλην αρμόδιο τμήμα του κράτους σε αυτές τις περιπτώσεις. Πιστεύω ότι έδρασαν αποφασιστικά, δημιούργησαν συνθήκες μεγαλύτερης ασφάλειας και μείωσαν δραστικά τους επαπειλούμενους κινδύνους σε ένα καλοκαίρι το οποίο χαρακτήριζε όντως στη μνήμη του ελληνικού λαού.

Επαναλαμβάνω ότι θα συνεχίσουμε αυτή την προσπάθεια. Σας λέω ότι τα στοιχεία που κατατέθηκαν πιστεύω ότι είναι πειστικά. Θα σας πείσουν ότι δεν υπήρχε κάτι εκτός της νομοθεσίας ή εκτός των κειμένων νόμων και διατάξεων και, εάν επιμένετε, είμαστε εδώ να το ξανασυζητήσουμε. Δεν έχω κανένα πρόβλημα. Σας επαναλαμβάνω ότι για μένα η λογοδοσία στο Κοινοβούλιο είναι βασική αρχή της δημοκρατικής διαδικασίας. Τα στοιχεία, όμως, είναι επαρκή και μπορούν να σας πείσουν. Τώρα εάν κάποιος με μια εντελώς νομικίστικη προσέγγιση προσπαθεί να αγνοήσει τη μεγάλη εικόνα, διότι εδώ μιλάμε για φυσικές καταστροφές που πρέπει να τις αντιμετωπίσουμε, τότε είναι άλλη προσέγγιση με την οποία δεν συμφωνώ. Οφείλω να σας το πω.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Προχωρούμε στη συζήτηση της έκτης με αριθμό 129/1-11-2021 επίκαιρης ερώτησης δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Τουρισμού με θέμα: «Οξυμμένα προβλήματα στέγασης και λειτουργίας του δημοσίου ΙΕΚ Τουριστικών Επαγγελματιών Ηρακλείου Κρήτης». Θα απαντήσει η Υφυπουργός Τουρισμού κ. Σοφία Ζαχαράκη.

Κύριε Συντυχάκη, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι είναι στον αέρα η έναρξη της διά ζώσης λειτουργίας του δημοσίου ΙΕΚ Τουριστικών Επαγγελματιών Ηρακλείου, ενός από τα μεγαλύτερα δημόσια ΙΕΚ της χώρας. Με αφορμή τον πρόσφατο σεισμό στο Ηράκλειο το κτήριο του πρώην «ΞΕΝΙΑ», όπου στεγαζόταν, χαρακτηρίστηκε κίτρινο, δηλαδή ακατάλληλο. Λέω «με αφορμή τον σεισμό» διότι το πρόβλημα της ασφαλούς στέγασης προϋπήρχε του σεισμού ως αποτέλεσμα μιας διαχρονικής αδιαφορίας των κυβερνήσεων για τη συντήρηση αυτών των κτηριακών υποδομών και της πλήρους απαξίωσης των αναγκών της σχολής.

Το πρόβλημα στέγης όμως έχει επιπτώσεις στα μορφωτικά δι-

καιώματα των σπουδαστών, οι οποίοι βέβαια για μία ακόμη χρονιά αναγκάζονται να παρακολουθήσουν τα μαθήματά τους διαδικτυακά. Υπάρχουν σπουδαστές που θα ολοκληρώσουν σπουδές χωρίς να έχουν μπει στα εργαστήρια. Και την προηγούμενη χρονιά τα μαθήματα πραγματοποιήθηκαν με τηλεκπαίδευση, με αποτέλεσμα να κάνουν την πρακτική τους χωρίς εξάσκηση βασικών δεξιοτήτων. Αυτό όμως δεν συνιστά αναβάθμιση σπουδών, δεν συνιστά αναβάθμιση σχολών.

Στα παραπάνω προστίθενται, βέβαια, και προβλήματα υποχρηματοδότησης, που έχουν οδηγήσει σε έλλειψη προσωπικού, ανάλωσμων αλλά και σε αβεβαιότητα για την απρόσκοπτη λειτουργία του δημόσιου ΙΕΚ, όπως και των τμημάτων της μετεκπαίδευσης που πρέπει να ξεκινήσουν και αυτά σύντομα.

Εκτός, βέβαια, από αυτά, είναι και η εγκατάλειψη του κτηρίου «ΞΕΝΙΑ - ΗΛΙΟΣ», όπως ονομαζόταν, που επιτείνει και την ανησυχία της ιδιωτικοποίησης των εγκαταστάσεων.

Τα πολλά, λοιπόν, και συσσωρευμένα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι σπουδαστές και οι εργαζόμενοι του δημόσιου ΙΕΚ φανερώνουν την πλήρη εγκατάλειψη από την πολιτεία. Και αυτό είναι αδιαμφισβήτητο, δεν μπορεί να τεκμηριωθεί το αντίθετο με κανένα απολύτως επιχείρημα.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, δεν δίνει λύσεις, αντιθέτως, απαξιώνει πλήρως τις ανάγκες της σχολής, των σπουδαστών, δημιουργώντας συνθήκες αποκλεισμού από την εκπαιδευτική διαδικασία με πάρα πολλούς τρόπους. Θα μου δοθεί η δυνατότητα στη δευτερολογία να πω.

Αυτά, όμως, αναδείχθηκαν και στην επίκαιρη ερώτηση που είχαμε συζητήσει ξανά πριν από πέντε μήνες σε αυτή εδώ την Αίθουσα, τον Ιούλιο του 2021, με ζητούμενο τη λήψη των απαραίτητων μέτρων.

Σας ρωτάμε, λοιπόν, κυρία Υφυπουργέ, τα εξής: Πρώτον, ποια μέτρα προτίθεστε να πάρετε εσείς, η Κυβέρνηση, έτσι ώστε άμεσα να υπάρξει μεταστέγηση προσωρινή -το τονίζω: προσωρινή- με ευθύνη δική σας του ΙΕΚ σε κτήριο λειτουργικό και ασφαλές για το χρονικό διάστημα που θα απαιτηθεί μέχρι την αποκατάσταση του κτηρίου της σχολής, ώστε να ξεκινήσουν άμεσα τα διά ζώσης μαθήματα και να εξασφαλιστεί η δυνατότητα πρακτικής όλων των σπουδαστών.

Δεύτερον, τι θα κάνετε έτσι ώστε να γίνουν έργα επισκευής και συντήρησης, αντισεισμικής θωράκισης των κτηριακών εγκαταστάσεων της σχολής, με χρηματοδότηση από το κράτος, σύμφωνα με τις απαιτήσεις ενός σύγχρονου εκπαιδευτηρίου και τις ανάγκες δωρεάν διαμονής σπουδαστών της σχολής -γιατί προκύπτει και αυτό το ζήτημα- χωρίς καμμία σκέψη ιδιωτικοποίησης του κτηρίου.

Και, τέλος, τι θα κάνετε προκειμένου να διατηρηθεί ο δημόσιος χαρακτήρας της σχολής και η λειτουργία της με αποκλειστική ευθύνη του κράτους, με πρόσληψη όλου του αναγκαίου εκπαιδευτικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού, εξασφάλιση δωρεάν, με πλήρη κρατική χρηματοδότηση, όλων όσα είναι απαραίτητα για τη μόρφωση των σπουδαστών -εξοπλισμός, ανάλωσιμα- και για να λειτουργήσει, φυσικά, η μετεκπαίδευση στον χώρο της σχολής με ευθύνη δική σας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ, κύριε συνάδελφε.

Κυρία Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Τουρισμού): Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Συνυπουργέ, βρισκόμαστε σήμερα σε μια ευκαιρία, αλλά και σε μια πρόκληση. Είναι πρόκληση, πρώτα από όλα, για το ΙΕΚ Ηρακλείου και με την πρόσφατη κίολας δυστυχή σεισμική δραστηριότητα, με την ευκαιρία της οποίας ούτως ή άλλως στη συνάντησή μας εδώ εύχομαι καλή δύναμη σε όλους τους κατοίκους και στο Αρκαλοχώρι και στις υπόλοιπες περιοχές. Η Κυβέρνηση προσπάθησε και θα προσπαθήσει να σταθεί δίπλα σε κάθε πόλη, σε κάθε κάτοικο και σε κάθε σπουδαστή και μαθητή. Νομίζω ότι το έχει δείξει. Ο ιδεατός τρόπος, προφανώς -το ξέρουμε, κύριε Συνυπουργέ- δεν είναι οι προσωρινές λύσεις και τα κοντέινερ. Όμως, είναι η λύση έτσι ώστε να επανέλθουν τα παιδιά μας σε μια διαδικασία.

Για δε το ΙΕΚ Ηρακλείου τα πράγματα είναι ακόμα πιο απαιτητικά. Όπως αναφέρατε, πράγματι, ήταν μια πολυετής διαδικασία, δύσκολη κατάσταση στο κτήριο και, μάλιστα, ήρθε και ο σεισμός αυτό να το επιτείνει. Όμως εμείς δεν παρεκκλίνουμε από έναν βασικό στόχο, τον οποίο ήρθα σήμερα να τον επαναλάβω, να τον επιστημάνω και να τον τεκμηριώσω. Μετά αφήνω, βέβαια, στη διακριτική ευχέρεια και των παρισταμένων αλλά και αυτών που μας παρακολουθούν από μακριά να το αξιολογήσουν.

Βασικός στόχος, λοιπόν, του Υπουργείου Τουρισμού είναι ο σχεδιασμός και των μεταρρυθμιστικών δράσεων και ενεργειών αλλά και η συνέχιση και ο εκσυγχρονισμός των τουριστικών σχολών αρμοδιότητας του Υπουργείου. Επιθυμούμε και κάνουμε ήδη και θα συνεχίσουμε να κάνουμε τις πράξεις για αυτό, να παρέχεται υψηλής ποιότητας εκπαίδευση και κατάρτιση σε ένα συγκείμενο όπου ο τουρισμός, η φιλοξενία έδωσαν τα διαπιστευτήριά τους φέτος, κερδίζοντας ένα μεγάλο στοίχημα υψηλής επισκεψιμότητας, προτίμησης της χώρας μας, που έγινε πρωταθλήτρια στον ευρωπαϊκό χώρο από τους ανθρώπους που την επέλεξαν αλλά και τους Έλληνες που ταξίδεψαν στην Ελλάδα.

Ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι για να συντηρηθεί αυτό το κομμάτι, το οποίο μας κάνει να χαιρόμαστε όλοι, η καρδιά είναι μία: το ανθρώπινο δυναμικό, να μπορεί ένας άνθρωπος ο οποίος μένει στην περιοχή να βρίσκει δουλειά, μια καλά αμειβόμενη δουλειά και ο τουρισμός μπορεί να το παρέχει αυτό.

Άρα ενισχύουμε την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων, την επέκταση και στήριξη της ελληνικής οικονομίας, αλλά περισσότερο την απασχόληση και τη δυνατότητα να βρει μια καλά αμειβόμενη εργασία ένα παιδί οπουδήποτε και να βρίσκεται και να επιλέγει σχολή.

Οι εκπαιδευτικές μονάδες μας επιτελούν αυτή τη διττή λειτουργία ενός υψηλού επιπέδου μέσα από προκλήσεις -είναι αλήθεια- εκπαίδευση και κατάρτιση, αλλά και αυτό που είπα πριν, μια τόνωση της τοπικής οικονομίας, αναβαθμίζοντας με νέα στελέχη τις προσφερόμενες υπηρεσίες στον τουριστικό τομέα.

Θυμίζω δε για όσους μας παρακολουθήσει τι έχει συμβεί αυτά τα χρόνια, κυρία Πρόεδρε, ότι αυτές ήταν οι παλιές τουριστικές σχολές, οι οποίες μετά από το 2014 έγιναν ΙΕΚ.

Στο δεύτερο κομμάτι θα πω τι κάναμε, έτσι ώστε να βελτιώσουμε την ποιότητα της εκπαίδευσης, πράγμα στο οποίο έχω και την αρμοδιότητα τους τελευταίους μήνες. Αλλά τώρα όμως πρέπει να μιλήσουμε για το επείγον, να μιλήσουμε γι' αυτό το οποίο έχουμε μπροστά μας, να μιλήσουμε γι' αυτό το οποίο έρχεται πολύ σύντομα, η έναρξη της λειτουργίας των ΙΕΚ. Αναφέρω το ότι είναι διαδικτυακή λειτουργία. Πράγματι, για το ενδιάμεσο διάστημα δώσαμε την εντολή και στη διεύθυνση της σχολής έτσι ώστε τα παιδιά να μη χάσουν ούτε ώρα εκπαίδευσης και κατάρτισης, δηλαδή τα μαθήματα να διεξαχθούν κανονικά, διαδικτυακά για να μπορέσουμε να ξεκινήσουμε τη διαδικασία.

Φέτος θυμίζω ότι στο ΙΕΚ Ηρακλείου θα εισαχθούν ενενήντα επτά σπουδαστές στο πρώτο έτος. Ήδη έχουμε οχδόντα τέσσερις σπουδαστές στο δεύτερο έτος σε τρεις ειδικότητες. Αυτές είναι οι εξής: Τεχνικός τουριστικών μονάδων και επιχειρήσεων, τεχνικός μαγειρικής τέχνης-αρχιμάγειρας και τεχνικός αρτοποιός ζαχαροπλαστικής. Μάλιστα, αναμένεται να λειτουργήσουν -τα αναφέρατε πριν- τέσσερα τμήματα μετεκπαίδευσης και έχω δώσει και μια προσωπική δέσμευση, έτσι ώστε φέτος να ξεκινήσουμε νωρίτερα από την ημερομηνία που ξεκινήσαμε πέρυσι, γιατί ήταν κοντά στην έναρξη της σεζόν και υπήρχε μια αλληλοεπικάλυψη. Έχουμε δεσμευτεί ούτως ή άλλως και στον Σύλλογο Εργαζομένων στον Επισιτισμό, αλλά και στους ξενοδόχους να είμαστε σε αυτό το κομμάτι ακόμη πιο συνεπείς φέτος, να ξεκινήσουν νωρίτερα οι σπουδαστές μας, οι άνεργοι και οι εργαζόμενοι τα προγράμματα.

Επειδή αναφέρατε το θέμα της πρακτικής άσκησης, θα πρέπει να γνωρίζετε -σίγουρα το γνωρίζετε- ότι η πρακτική άσκηση του καλοκαιριού 2021 ολοκληρώθηκε 30 Σεπτεμβρίου με μεγάλη συμμετοχή των τουριστικών επιχειρήσεων της χώρας.

Θα ήθελα να αναφέρω αυτό το οποίο απαντά και στην ουσία του κυρίου Βουλευτή, δηλαδή ότι φέρνουμε γρήγορα μέσα στις επόμενες δύο εβδομάδες με το νέο νομοσχέδιο ειδική νομοθε-

τική ρύθμιση, στην οποία θα μπορέσουν δύο κομμάτια, πρώτον, να διορθωθούν και να αντιμετωπιστούν κτηριακά προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν όχι μόνο το συγκεκριμένο κτήριο, κύριε Συνυπαχάκη, αλλά και άλλα κτήρια στα οποία στεγάζονται εκπαιδευτικές μονάδες του Υπουργείου Τουρισμού, αλλά και επιπλέον ρύθμιση με την οποία θεσπίζεται η δυνατότητα του Υπουργείου να συνάψει έκτακτες συμβάσεις μίσθωσης ακινήτων, προκειμένου να μπορέσει το Υπουργείο να ανταποκριθεί άμεσα στις έκτακτες συνθήκες στέγασης των εκπαιδευτικών μονάδων που έχουν προκληθεί κυρίως στο Ηράκλειο. Αυτή είναι μια κατάσταση που προέκυψε. Θα την αντιμετωπίσουμε. Με αυτές τις δύο ρυθμίσεις βλέπουμε και το μεσοπρόθεσμο, το άμεσο, έτσι ώστε να μπορέσουν και οι διοικητικές μονάδες, που αυτή τη στιγμή φιλοξενούνται στην ΠΥΤ Ηρακλείου, να πάνε σε μια νέα μίσθωση και βέβαια τα παιδιά να μπορέσουν διά ζώσης, οι σπουδαστές μας, να απολαύσουν αυτή την πλήρη γκάμα των δυνατοτήτων που μπορεί να δώσει το δημόσιο ΙΕΚ που παραμένει δημόσιο και αυτό θέλουμε να φροντίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ, κυρία Υπουργέ.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κυρία Υπουργέ, ένα σχόλιο κατ' αρχάς σε σχέση με αυτά που είπατε για τις μεταρρυθμιστικές δράσεις του εκσυγχρονισμού που επιδιώκετε, την υψηλή ποιότητα εκπαίδευσης και κατάρτισης στο πλαίσιο στήριξης της ελληνικής οικονομίας του τουρισμού. Είναι χιλιοειπωμένα λόγια τα οποία απέχουν παρασάγγα από αυτό το οποίο συζητάμε και τα ερωτήματα που τέθηκαν. Εδώ διακυβεύεται η λειτουργία, η ύπαρξη ενός δημόσιου ΙΕΚ. Τελεία. Είναι απλό το ερώτημα που τέθηκε.

Αυτό το κτήριο έχει υποστεί βλάβες εδώ και πάρα, πάρα πολλά χρόνια. Δεν ενδιαφέρθηκε καμμία κυβέρνηση. Πριν από πέντε μήνες το συζητήσαμε εδώ. Πήραμε υπόσχεση από εσάς ότι άμεσα θα προχωρήσουν οι διαδικασίες. Πέρασαν πέντε μήνες. Δεν έγινε τίποτα. Έρχεται ο σεισμός στις 27 του Σεπτεμβρίου. Αναγκάζεται και έρχεται η υπηρεσία που είναι υπεύθυνη για τις καταστροφές και κάνει τον έλεγχο. Αν δεν γινόταν ο σεισμός, δεν θα ερχόταν να κάνει τον έλεγχο. Ήρθε γιατί έγινε ο σεισμός. Ξέρετε τι; Κάνετε τον άλλον να είναι δύσπιστος, διότι έρχεται μετά τον σεισμό, ενώ έπρεπε εδώ και χρόνια να έχει προηγηθεί αυτός ο έλεγχος. Δεν κάνετε απολύτως τίποτα. Ξεκινάτε τα μαθήματα από Δευτέρα με τηλεκατάρτιση. Ερχόσαστε σήμερα -γι' αυτό λέω ότι εάν δεν γινόταν η σημερινή επίκαιρη ερώτηση, για παράδειγμα, δεν ξέρω πότε είχατε σκοπό να το ανακοινώσετε- και λέτε γιατί; Γιατί αδιαφορήσατε παντελώς, όλες οι κυβερνήσεις -και εσάς σας παίρνει η μπάλα τώρα γιατί εσείς είσατε Υπουργός- για να εξευθεθεί το νέο κτήριο και για τη συντήρηση του υφιστάμενου.

Τώρα; Γιατί τώρα; Γιατί τώρα και όχι πριν από ένα μήνα. Δεν θα σας πω πριν από πέντε μήνες, δεν θα σας πω πριν από χρόνια. Γιατί τώρα; Την ώρα που γίνεται η έναρξη με την τηλεκατάρτιση. Ξέρετε γιατί; Γιατί αδιαφορήσατε παντελώς, όλες οι κυβερνήσεις -και εσάς σας παίρνει η μπάλα τώρα γιατί εσείς είσατε Υπουργός- για να εξευθεθεί το νέο κτήριο και για τη συντήρηση του υφιστάμενου.

Εντάξει, εγώ σας λέω ότι θα πάνε σε άλλο κτήριο. Το κτήριο θα φτιαχτεί στο Κοκκίνη Χάνι στη Χερσόνησο; Δώστε μας χρονοδιάγραμμα συγκεκριμένο. Πότε έχετε σκοπό να προχωρήσουν οι διαδικασίες αποκατάστασης του κτηρίου στη Χερσόνησο, έτσι ώστε σε σύντομο χρονικό διάστημα να ξαναπάνε πίσω τα παιδιά και οι εκπαιδευτικοί. Πρέπει να μας δώσετε χρονοδιάγραμμα γι' αυτό. Πρέπει να μας πείτε ποιες είναι οι διαδικασίες χρηματοδότησης για την κατασκευή, για την ανακατασκευή, του κτηρίου του ΙΕΚ στην περιοχή του Κοκκίνη Χάνι.

Γι' αυτά τα ερωτήματα, όμως, δεν απαντάτε. Δεν απαντάτε. Δεν ξέρω αν έχετε πάει να το δείτε. Αν πάτε και δείτε την εικόνα του κτηρίου, θα πέσετε από τα σύννεφα. Θα λέτε πώς είναι δυνατόν και μπήκανε μέσα άνθρωποι και κάνουν μαθήματα, εκπαιδευτικοί που δουλεύουν.

Το περιστατικό στην Πυλαία χθες το είδατε; Τρισεπίτονη είναι η κατάσταση στο ΙΕΚ στην περιοχή της Χερσονήσου. Πέστε λοιπόν ότι την ώρα του σεισμού ήταν μέσα και κάνανε μάθημα. Δεν θα σας ξέπλενε ούτε ο Νιαγάρας. Ειλικρινά σας μιλάω. Δη-

λαδή, υπάρχει τέτοια απηύδηση από τον κόσμο, τέτοιος θυμός.

Και σε κάθε περίπτωση φτάνετε σε μία κατάσταση αδιεξόδου. Και να σας πω κάτι; Σας βολέει η εξ αποστάσεως μάθηση και με την τηλεκατάρτιση. Γιατί; Γιατί κρύβετε αδιέξοδα της πολιτικής σας, της υποχρηματοδότησης, των μεγάλων και διαχρονικών ανεπαρκειών σας. Πολύ συγκεκριμένα πράγματα. Μην κουνάτε το κεφάλι. Βιβλία. Δεν υπάρχουν βιβλία να κρατήσουν τα παιδιά σημειώσεις και αγοράζουν σημειώσεις επί πληρωμή. Οι υποδομές είναι άθλιες. Η υλικοτεχνική υποδομή στα αναλώσιμα είναι ανεπαρκής, πράγματα που είναι απαραίτητα για κάθε ειδικότητα. Δηλαδή βασικά πράγματα που δεν υπάρχουν και καλούνται οι σπουδαστές να τα αγοράσουν ή να βγουν στη ζητιανιά οι εργαζόμενοι ή η διοίκηση για να καλύψουν βασικές ανάγκες της λειτουργίας του ΙΕΚ. Υπάρχει ελλιπής συντήρηση των εγκαταστάσεων εκεί. Κι όλα αυτά ως αποτέλεσμα της υποχρηματοδότησης για ένα μεγάλο ΙΕΚ, με διακόσιους σπουδαστές, χώρια αυτούς που είναι για τη μετεκπαίδευση και μετά μου λέτε εσείς για την πρακτική άσκηση και για τη μαθητεία.

Ξέρετε, πίσω από τα πολύ ωραία λόγια υπάρχει η σκληρή και καλοπληρωμένη δουλειά, χωρίς κανένα ουσιαστικό όφελος σε γνώσεις και εμπειρίες γύρω από το αντικείμενο των σπουδών. Ξέρετε τι κάνουν; Το λέει η πείρα των σπουδαστών, δεν το λέμε εμείς. Λένε ότι τα παιδιά αυτά μετατρέπονται σε παιδιά για όλες τις δουλειές. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Η πρακτική άσκηση μεταφράζεται σε ένα ατελείωτο γυάλισμα μαχαιροπύρουνων, σε καθάρισμα πατατών, ενώ για άλλους όλη η σεζόν περνά στη λάντζα, στο κουβάλημα, στην καθαριότητα. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Πρέπει να κλείσετε, κυρία συνάδελφε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Διαμονή ανύπαρκτη για παιδιά που μπορεί να έρχονται -και ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε- από τη Ρόδο, μπορεί να έρχονται από τις άλλες περιοχές της Κρήτης και πληρώνουν για να νοικιάζουν σπίτι και να πηγαίνουν σε ένα ΙΕΚ με τηλεκατάρτιση.

Ε, δεν μπορεί να γίνει πραγματική αναβάθμιση με αυτόν τον τρόπο.

Σας λέμε, λοιπόν, να μας πείτε με συγκεκριμένες απαντήσεις, με χρονοδιαγράμματα, πότε θα πάνε στο καινούργιο κτήριο και πότε θα φτιάξετε το παλιό έτσι ώστε να μεταφερθούν σύντομα εκεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Τουρισμού): Κύριε Συνυπαχάκη, πρώτα απ' όλα δεν δέχομαι να μου λέτε ότι κουνάω το κεφάλι. Μιλούσα στον συνεργάτη μου. Δεν το έκανα ποτέ απέναντί σας. Και ξέρετε πολύ καλά και από την προηγούμενη θητεία μου στο Υπουργείο Παιδείας, αλλά και τώρα στο Υπουργείο Τουρισμού ότι πάντα φέρομαι -νομίζω- με απόλυτο σεβασμό ως προς τη Βουλή και ως προς τις διαδικασίες.

Δεύτερον, καλό είναι να μιλάμε πάντα με τη γλώσσα του πραγματισμού. Και εγώ θα έρχομαι εδώ πέρα να λέω τις αλήθειες. Οι αλήθειες έχουν να κάνουν με τον ρεαλισμό λοιπόν. Και παρεμπιπτόντως, να ξέρετε ότι δεν πήγε η επιτροπή μας για τον έλεγχο του κτηρίου μετά τον σεισμό. Πήγε πριν τον σεισμό. Συγκεκριμένα, επειδή πρόκειται για δύο διαφορετικούς ελέγχους του κτηρίου. Αυτό λοιπόν προηγήθηκε. Για να τα λέμε τα πράγματα ως έχουν και όχι απλά να δημιουργούμε εντυπώσεις.

Δεν έχω τις γνώσεις μηχανικού για να σας δώσω έναν προγραμματισμό για πράγματα τα οποία ήδη τα έχουμε βάλει -και πραγματικά σας το λέω- σε μία σειρά στο Υπουργείο. Ξέρω όμως ότι υπάρχει πρόθεση του Υπουργείου -και ήδη γίνεται- μέσα από το ΕΣΠΑ να μπορέσουμε να διευκολύνουμε και τις επιδιορθώσεις της ειδικής διάταξη, η οποία δεν ήρθε λόγω της επίκαιρης ερώτησής σας τώρα, κύριε Συνυπαχάκη. Πραγματικά. Το νομοθετικό έργο το ξέρετε.

Υπάρχει περίπτωση να μου λέτε ότι αυτή τη στιγμή φέρνουμε εξαιτίας ή χάρη στην επίκαιρη ερώτηση τις διατάξεις; Τις φέρνουμε πολύ καλά γιατί γνωρίζουμε τον επείγοντα χαρακτήρα αυτού του οποίου συμβαίνει στο ΙΕΚ Ηρακλείου και θέλουμε να το επιλύσουμε στην ενδιάμεση περίοδο. Σε εκπαιδευτικό μιλάτε.

Λέτε ένας εκπαιδευτικός να διατείνεται ότι προτιμά τα παιδιά να κάνουν εξ αποστάσεως την εκπαίδευση και την κατάρτιση; Δεν γνωρίζω αυτό το μαγικό πράγμα, το οποίο γίνεται διά ζώσης ή δεν θέλω να πάω στα παιδιά μου και να τους δω από κοντά; Προφανώς και ναι, κύριε Συνυπουργέ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Αυτό είναι δικό σας θέμα.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Τουρισμού): Αλλά δεν πρέπει να δώσω μια λύση ενδιάμεση σε αυτό το θέμα τουλάχιστον, που έχω την αρμοδιότητα και τα παιδιά να μη χάσουν ούτε μία ώρα; Αυτό θα κάνω, κύριε Συνυπουργέ. Τα παιδιά δεν θα χάσουν ούτε μία ώρα εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως δεν έχασαν τα τελευταία δύο χρόνια.

Και επίσης, να συγκεκριμενοποιήσω και το θέμα του ανθρώπινου δυναμικού, γιατί μιλήσατε και για το προσωπικό. Υπάρχουν δώδεκα θέσεις μόνιμων διοικητικού βοηθητικού προσωπικού. Έχουν καλυφθεί εννιά, τέσσερις διοικητικοί υπάλληλοι και πέντε υπάλληλοι βοηθητικό προσωπικό. Στο πλαίσιο του προγραμματισμού μόνιμων διορισμών έτους 2022 έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών μία θέση διοικητικού οικονομικού η οποία θα καλυφθεί μέσω διαδικασίας από τον ΑΣΕΠ. Στο πλαίσιο του δεύτερου κύκλου του ενιαίου συστήματος κινητικότητας για το 2021 έχει υποβληθεί από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου αίτημα για πλήρωση τριών θέσεων για τη διαδικασία της μετάταξης στους τεχνικούς, τους διοικητικούς γραμματείς και βιβλιοθηκονομίας και από το μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό επί συνόλου τριών οργανικών θέσεων είναι καλυμμένη μία.

Και επειδή ξεκινούν τα μαθήματα να πω ότι ήδη έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες για την πρόσληψη του διοικητικού και εκπαιδευτικού προσωπικού. Ο αριθμός τους, όπως έχει καθοριστεί μετά από σχετική εισήγηση του γενικού διευθυντή, έχει υλοποιηθεί. Οπότε μπορούμε να συνεχίσουμε, να τους καλέσουμε και να ξεκινήσουν και τη διαδικασία των μαθημάτων.

Επειδή όμως δεν μιλάμε εν κενώ και επειδή έχουν πράγματι περάσει αρκετοί μήνες, οφείλω να καταθέσω σήμερα στη Βουλή αυτά που έχω κάνει έτσι ώστε να μπορέσουν να βελτιωθούν οι συνθήκες του προγράμματος σπουδών μέσα στα ΙΕΚ. Και νομίζω ότι αυτά θα πρέπει να τα λάβετε υπ' όψιν και να μην, αν θέλετε, εκμηδενίζουμε τα πάντα εξ αυτών που έχουν επιχειρηθεί.

Επιχειρήσαμε και καταφέραμε να συντάξουμε και να εκσυγχρονίσουμε μετά από έντεκα χρόνια την ΚΥΑ πρακτικής άσκησης των σπουδαστών μας, που σημαίνει ότι προσθέσαμε και για τους σπουδαστές των ΙΕΚ και των ΑΣΤΕ νέες επιχειρήσεις και πρώτη φορά τη δυνατότητα πρακτικής επιχείρησης εντός των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αν το επιθυμεί κάποιος από τους σπουδαστές μας. Καταγράψαμε με τις υπηρεσίες μας τα αναλυτικά χρονοδιαγράμματα προσλήψεων ΙΔΟΧ διοικητικού και εκπαιδευτικού προσωπικού για καλύτερο προγραμματισμό από εδώ και στο εξής των προσλήψεων. Επισημειώσαμε με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης πρόγραμμα ψηφιακής διαχείρισης των αιτήσεων, της μοριοδότησης και των ενστάσεων για τις προσλήψεις αναπληρωτών. Καταθέσαμε την τροπολογία το καλοκαίρι του 2021 και δώσαμε νομοθετική παράταση στους ΙΔΟΧ μας για τρεις μήνες παραπάνω, αυτοί οι οποίοι υπηρετούσαν στα ΙΕΚ, για να καλυφθούν επείγουσες ανάγκες των σχολών μας. Συντάξαμε πρόταση ΕΣΠΑ και μνημόνιο συνεργασίας με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης για ψηφιακά μητρώα και συστήματα διαχείρισης εκπαιδευόμενων και διδασκόντων, τύπωμα ischool, moodle και eclass όπως έχει και το Υπουργείο Παιδείας.

Κάτι πολύ σημαντικό που αναφέρατε πριν είναι ότι τα παιδιά πληρώνουν ενοίκιο για να πάνε στα ΙΕΚ. Από φέτος οι σπουδαστές μας έχουν δικαίωμα στο στεγαστικό επίδομα που έχουν και τα υπόλοιπα παιδιά των ΙΕΚ, οι υπόλοιποι σπουδαστές, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας. Και μάλιστα, μετά από δεκατέσσερα χρόνια συγκροτήσαμε και ομάδα συνεργασίας για να εκσυγχρονίσουμε επιτέλους τον κανονισμό των ΙΕΚ και τις αναγκαίες αλλαγές στις ειδικότητες στα ΙΕΚ τουρισμού. Και ναι, υποστηρίζουμε και τον Υπουργό για τη δυνατότητα διεξαγωγής μελετών, αξιοποίησης των κτηρίων, των εκπαιδευτικών, ξενοδοχείων, πρώην οικοτροφείων, των ΟΤΕΚ, ένα εκ των οποίων είναι το ΙΕΚ Τουρισμού.

Μπορεί να εκμηδενίζετε τις προσπάθειες αυτές, λεκτικά του-

λάχιστον, κύριε Συνυπουργέ, είμαι απόλυτα σίγουρη όμως ότι οι σπουδαστές που επέλεξαν και φέτος το ΙΕΚ Ηρακλείου με τις αρχικές πρώτες δυσκολίες, θα αντιληφθούν μέσα από μια συλλογική προσπάθεια που θα κάνουμε με τη διευθύντρια μας, με το διοικητικό προσωπικό, με τους εκπαιδευτές και με την τοπική κοινωνία και βέβαια εμείς ως Κυβέρνηση και ως κράτος, ότι θα τους συνδράμουμε σε όλη τη διάρκεια της διετούς παραμονής στις σχολές μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κυρία Υπουργέ.

Θα συζητηθεί η πέμπτη με αριθμό 130/1-11-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Χίου του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία Βουλευτή Ανδρέα Μιχαηλίδη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Τεράστιες καθυστερήσεις και ανεπάρκειες στη συνδρομή των σεισμόπληκτων της Σάμου».

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών, κ. Γεώργιος Καραγιάννης.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο. Παρακαλώ να κρατήσετε τον χρόνο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, πριν από μερικές μέρες συμπληρώθηκε ένας χρόνος από τον φονικό δυστυχώς σεισμό που έπληξε τη Σάμο στις 30 Οκτωβρίου του 2020 και παρά τις κυβερνητικές εξαγγελίες, αλλά και τις εκδόσεις επιμέρους υπουργικών αποφάσεων η εν γένει συνδρομή που οφείλει η Κυβέρνηση, η πολιτεία έναντι των σεισμόπληκτων κατοίκων είναι δραματικά κατώτερη των περιστάσεων, των αναγκών με σημαντικές δυσλειτούργειες στην ολοκλήρωση και τον συντονισμό των προβλεπόμενων διαδικασιών. Είναι, όμως, επίσης και εξαιρετικά καθυστερημένη ως προς την υλοποίηση και εφαρμογή έστω και αυτών των ελλειμματικών μέτρων ανακούφισης, τα οποία έχετε εξαγγείλει.

Το υπόμνημα της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Παρακολούθησης της Πορείας Ανασυγκρότησης της Σάμου μετά τον σεισμό, το οποίο ομόφωνα υιοθετήθηκε από το Περιφερειακό Συμβούλιο Βορείου Αιγαίου με την απόφαση 63 της 29-9-21 και το οποίο μετά από κόπους και βάσανα επιδόθηκε ιδιοχείρως στον κ. Πρωθυπουργό από το συνάδελφό μου, τον Μανώλη Κάρλα κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στο νησί παρουσιάζει με κάθε λεπτομέρεια νομίζω την εξαιρετικά προβληματική κυβερνητική ανταπόκριση στον σεισμό της Σάμου.

Ειδικότερα ως προς την αρμοδιότητα του Υπουργείου σας εστιάζονται σοβαρότατες αδυναμίες και καθυστερήσεις ως προς την επιδότηση ενοικίου των δικαιούχων σεισμόπληκτων, τις εκδοθείσες άδειες επισκευής και κατεδάφισης κτηρίων που έχουν χαρακτηριστεί κατεδαφιστέα. Ειδικότερα, όπως μάλιστα προκύπτει από τα στοιχεία του ίδιου του Υπουργείου σας μέσα από τον κοινοβουλευτικό έλεγχο οι πληρωμές ακόμα και των λίγων εκείνων εκατόν πενήντα ένα μεταξύ των διακοσίων τριάντα οκτώ αιτήσεων που δικαιούνται επιδότησης ενοικίου είναι εξαιρετικά χαμηλές, αφήνοντας ουσιαστικά χωρίς στήριξη εκατοντάδες οικογένειες, κύριε Υφυπουργέ, σεισμόπληκτων.

Επιπλέον μέχρι πρόσφατα έχουν εκδοθεί μόνο τρεις άδειες επισκευής, ένας εξαιρετικά χαμηλός αριθμός που συναρτάται άμεσα με τις μόλις εξήντα έξι διενεργηθείσες αυτοψίες από την ΔΑΕΦΚ σε σύνολο εκατόν ογδόντα έξι αιτήσεων. Υπενθυμίζω ότι σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου είναι συνολικά χίλια οκτακόσια ενενήντα επτά τα κτήρια που χρήζουν επισκευής.

Επίσης, έχουν εκδοθεί μέχρι πρόσφατα μόλις επτά βεβαιώσεις καθορισμού δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής ανακατασκευής κτηρίου και από τα διακόσια τριάντα οκτώ κτήρια που έχουν χαρακτηριστεί επικινδύνως ετοιμόρροπα έχει προχωρήσει η κατεδάφιση ελάχιστων ή και κανενός.

Θα συνεχίσω στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Αξιότιμε, κύριε Βουλευτά, κατ' αρχάς θα μου επιτρέψετε να διαφωνήσω μαζί σας ως προς τις διαπιστώσεις σας περί τεραστίων καθυστερήσεων και ανεπαρκειών στη συνδρομή των σεισμόπληκτων της Σάμου. Και θεωρώ ότι η διαπίστωση σας εντάσσεται σε μια στεία αντιπολιτευτική τοποθέτηση.

Θα αδράξω, όμως, από αυτό το Βήμα και την ευκαιρία να ενημερώσω την Αντιπροσωπεία για τις δράσεις του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για την αντιμετώπιση των συνθηκών που δημιουργήθηκαν στη Σάμο από το σεισμό του Οκτωβρίου του 2020.

Αξιότιμε, κύριε Βουλευτά, γνωρίζετε πολύ καλύτερα από τον καθένα ότι από την πρώτη στιγμή η πολιτεία βρισκόταν εκεί πέρα. Ήρθε ένα ευρύ κυβερνητικό κλιμάκιο μέσα σε λίγη ώρα. Πραγματικά όμως σε περίπου μία, μιάμιση ώρα ήμασταν εκεί μαζί με τον κύριο Χαρδαλιά τότε ως Υφυπουργό Πολιτικής Προστασίας, με τον κ. Λιβάνιο από το Υπουργείο Εσωτερικών και με μένα να αντιμετωπίσουμε και να οργανώσουμε όλες τις συνθήκες.

Το Υπουργείο, με την εκδήλωση του φαινομένου, κινητοποιήσε το σύνολο του μηχανισμού της Γενικής Διεύθυνσης Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών, την οποία η ηγεσία του Υπουργείου από το 2019 φρόντισε να ενισχύσει με εκατόν ενενήντα μια προσλήψεις κυρίως εξειδικευμένου προσωπικού, εκ των οποίων οι εκατόν δέκα αφορούν μηχανικούς. Φαντάζομαι ότι αντιλαμβάνεστε ότι τα περί υποστελέχωσης, που γράφετε, της ΔΑΕΦΚ, δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τη δική μας την Κυβέρνηση, την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, η οποία εξάντλησε κάθε δυνατότητα ενίσχυσης της Γενικής Διεύθυνσης Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών.

Θα ήθελα σε αυτό το σημείο να τονίσω ότι η ηγεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών παρέτεινε ακόμη και τις συμβάσεις των προσληφθέντων το 2018, ώστε να μην διαταράξουν τη λειτουργία της ευαίσθητης και κρίσιμης αυτής υπηρεσίας.

Αντιλαμβάνομαι από την ερώτησή σας ότι μας λέτε πως χρειάζομαστε κι άλλο προσωπικό. Το εκτιμούμε. Εκτιμούμε τις ανάγκες, παίρνουμε τις αποφάσεις και ανάλογα κρίνουμε κάθε φορά. Μετά την ερώτησή σας όμως, αναφέρετε ότι εμφανίζεται χαμηλός ο αριθμός πληρωμής των δικαιούχων επιδότησης ενοικίου.

Επιτρέψτε μου να σας διορθώσω λίγο στα νούμερα και προς τον αριθμό των υποβληθέντων αιτήσεων και ως προς την καταβολή των χρημάτων της επιδότησης. Έχουν υποβληθεί διακόσιες εξήντα τέσσερις αιτήσεις, εκ των οποίων κρίθηκαν σύννομες διακόσιες δέκα επτά. Το 82% αυτών έχουν πληρωθεί, οι εκατόν εβδομήντα οκτώ δηλαδή, έχουν πληρωθεί σε ό,τι ακριβώς χρειαστεί. Εκκρεμούν αυτή τη στιγμή τριάντα εννέα αιτήσεις που εμφανίζουν ελλείψεις, οι οποίες ελλείψεις σε συνεργασία με την υπηρεσία συμπληρώνονται, ώστε οι πολίτες άμεσα να πάρουν αυτά που δικαιούνται. Μέχρι αυτή τη στιγμή έχουν καταβληθεί 134.761 ευρώ και επίκειται και μία πρόσθετη πληρωμή τις επόμενες μέρες.

Σε ό,τι αφορά τα πληγμένα κτήρια, πρέπει να σημειώσω ότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία που εφαρμόσει και η δική σας κυβέρνηση, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ -και θα έπρεπε να το γνωρίζετε- για την ανακατασκευή κτηρίων που κρίνονται κατεδαφιστέα, αρμόδια για την αδειοδότησή τους είναι η οικεία υπηρεσία δόμησης του δήμου, ενώ ειδικά ως προς το θέμα των αιτήσεων αδειών επισκευής -και μόνο όμως- είναι αρμόδια η ΔΑΕΦΚ.

Θα πρέπει να τονίσω σε αυτό το σημείο και το εξής, ότι, όπως γράφετε στην ερώτησή σας, η υποστελεχωμένη ΔΑΕΦΚ έχει διενεργήσει στη Σάμο τρεις χιλιάδες εξακόσιους είκοσι δευτεροβάθμιους ελέγχους κτηρίων σε χίλια εννιακόσια σαράντα τέσσερα κτήρια που χρήζουν επισκευής και τετρακόσια δέκα κτήρια που είναι κατεδαφιστέα, εκ των οποίων ο τρίτοβάθμιος έλεγχος κατέληξε στην έκδοση τριακοσίων ΠΑΕΕΚ.

Οι όποιες αστοχίες, θα πρέπει να αναγνωρίσετε, κύριε Βουλευτά, ότι οφείλονται πολλές φορές και στις αιτήσεις των δικαιούχων και γι' αυτό είμαστε εκεί. Γι' αυτό η υπηρεσία είναι εκεί, στο νησί για να αντιμετωπίσει όλα αυτά τα ζητήματα.

Τώρα σε ό,τι αφορά την πρόβλεψη της κείμενης νομοθεσίας για το θέμα των αδειών επισκευής, όντως αυτό αφορά μια διάταξη που είναι στο παρελθόν, αλλά και αυτό το ζήτημα η Κυβέρνησή μας και συνολικά η ηγεσία του Υπουργείου Υποδομών μαζί

με τον Υπουργό, τον Κώστα Καραμανλή, δουλεύει ώστε να αλλάξει αυτή τη νομοθεσία την οποία και εσείς την εφαρμόσατε. Ακριβώς την ίδια νομοθεσία εφαρμόζουμε αυτήν τη στιγμή, αλλά εμείς πολύ σύντομα θα είμαστε έτοιμοι, ώστε να κάνουμε μία ακόμη πολύ μεγάλη αλλαγή, μια ακόμη μεταρρύθμιση ώστε να διευκολύνουμε τους πολίτες στο πώς τα αντιμετωπίζουν.

Αυτό το δείξαμε άλλωστε και με την κρατική αρωγή. Το πώς η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη είναι δίπλα στους πολίτες φάνετα σε κάθε φυσική καταστροφή που αντιμετωπίζουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ, κύριε Υπουργέ.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Κύριε Υφυπουργέ, κατ' αρχάς έχετε μπερδέψει νομίζω τον κοινοβουλευτικό έλεγχο με την αντιπολιτευτική τακτική. Εδώ καλείστε ως στέλεχος της Κυβέρνησης να απαντήσετε σε συγκεκριμένα ερωτήματα που καταθέτουν οι Βουλευτές. Οι Βουλευτές αυτά τα ερωτήματα απευθύνουν προς εσάς και σε αυτά τα ερωτήματα οφείλετε να απαντήσετε. Καμμία λοιπόν αντιπολιτευτική πολιτική και μικροκομματική εκμετάλλευση. Αυτά τα κάνετε εσείς παλιότερα, τα ζήσαμε, τα ξέρουμε. Και επιτρέψτε μου να σας πω ότι δεν είμαστε όλοι ίδιοι.

Είναι προφανές -για να επανέλθω στην ερώτηση- ότι πέραν των άλλων παραγόντων οι τεράστιες αυτές ανεπάρκειες και καθυστερήσεις έχουν σοβαρές αναφορές στη δραματική, όπως και εσείς επισημάνατε, υποστελέχωση της ΔΑΕΦΚ. Υπάρχει αδυναμία του Υπουργείου στο να δώσει πρακτική λύση στο πρόβλημα του σύνθετου, πολλές φορές, ιδιοκτησιακού καθεστώτος, που είναι ένα ζήτημα το οποίο νομίζω και αυτό θα πρέπει να το επιλύσετε με κάποια νομοθετική παρέμβαση, την οποία είμαστε εδώ να συζητήσουμε. Να πω ότι τέτοια ανάλογα προβλήματα αντιμετωπίζει όχι μόνο η Σάμος, αλλά γενικότερα και άλλα νησιά, όπως και το νησί της Χίου για παράδειγμα, που και αυτό είχε πληγεί από το συγκεκριμένο σεισμό σε άλλο επίπεδο βέβαια.

Επίσης, επιλέγει να μην δώσει απόφαση επιδότησης για την κατεδάφιση επικίνδυνα ετοιμόρροπων κτηρίων, κατά τα πρότυπα εκείνης που είχε δοθεί στην περίπτωση του σεισμού της Βρίσας Λέσβου το 2017, αλλά και να μην ενισχύσει χρηματικά τους δήμους της Σάμου -και θέλω να μου απαντήσετε γι' αυτό, αν το ξέρετε- προκειμένου να προχωρήσουν σε κατεδαφίσεις κτηρίων.

Σε αυτά θα θέλαμε να μας απαντήσετε, αγαπητέ κύριε Υφυπουργέ, πέρα από τις γενικές διακηρύξεις τις οποίες τις ακούσαμε και άλλες φορές. Και επίσης θα μου επιτρέψετε, εκφεύγοντας λίγο από το δικό σας χαρτοφυλάκιο και μια και αναφερθήκατε στην άμεση ανταπόκρισή σας και την επίσκεψή σας μετά από λίγες ώρες στη Σάμο, να υπενθυμίσω την πρωτογενή διαβεβαίωση και εξαγγελία ότι η πρώτη επιλογή και προτεραιότητα θα ήταν η αποκατάσταση του καθεδρικού ναού του Καρλόβασου, αν θυμάστε, το οποίο παραμένει στην ίδια βεβαίως κατάσταση. Και εξ όσων πληροφορούμαι, έχει βρεθεί ένας ιδιώτης ο οποίος έχει χρηματοδοτήσει τη μελέτη για την αποκατάστασή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Θα προσπαθήσω να τηρήσω τον χρόνο, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Μιχαηλίδη, αναγνωρίζουμε ότι πρόθεσή σας είναι να ενημερωθούν οι πολίτες της Σάμου για όλα αυτά τα ζητήματα, αλλά εφελούμε και μέσα σε αυτήν την Αίθουσα να λέμε αλήθειες. Οφείλουμε να αναγνωρίζουμε όλα αυτά τα πράγματα. Ξέρете ποιο είναι το πιο σημαντικό; Ότι τα ερωτήματα που τίθενται αυτή τη στιγμή αφορούν κόσμο που έχει πληγεί από μια φυσική καταστροφή.

Στο πρώτο κομμάτι της πρωτομιλίας μου θεωρώ ότι σας απάντησα σε κάποια ζητήματα. Στο δεύτερο θα σας απαντήσω και σε όλα τα υπόλοιπα που έχετε θέσει.

Στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και ο Υπουργός, ο Κώστας Καραμανλής, αλλά και όλη η υπόλοιπη πολιτική ηγεσία είμαστε αυτοί που πιστεύουμε ότι είναι ευπρόσδεκτη μια κριτική ώστε να βελτιωνόμαστε και εμείς και να βλέπουμε όλα τα ζητή-

ματα που υπάρχουν. Θα πρέπει, όμως, η κριτική αυτή να βασίζεται σε πραγματικά περιστατικά και σε στοιχεία που ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, για να μας δώσει και μας τη δυνατότητα να επιταχύνουμε το έργο μας και να αντιμετωπίσουμε τις όποιες αστοχίες.

Θα πρέπει, όμως, να ομολογήσετε ότι σε όλες τις περιπτώσεις φυσικών καταστροφών την τελευταία διετία το Υπουργείο Υποδομών ήταν εκεί, με ταχύτητα, αποτελεσματικότητα, αμεσότητα και συνέπεια. Ήταν εκεί και συνεχίζουν οι υπάλληλοί του να υπηρετούν τους πολίτες έτσι όπως αρμόζει, έτσι όπως οφείλουν να κάνουν.

Οι αόριστες αναφορές, όπως «τεράστιες καθυστερήσεις», «δραματική υποστελέχωση ΔΑΕΦΚ», «αδυναμία του Υπουργείου να δώσει λύση», δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Και επιτρέψτε μου να σας πω ότι δεν αδικούν την ηγεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, αδικούν την πολιτεία ευρύτερα. Η δράση του Υπουργείου μας αποδεικνύεται από τους αριθμούς που ανέφερα στην πρωτολογία μου, και για την επιδότηση ενοικίου και για την επάρκεια στελέχωσης της ΔΑΕΦΚ.

Σε ό,τι αφορά, όμως, ένα άλλο θέμα που θέσατε, τις καταδράσεις των επικίνδυνων κτηρίων, γνωρίζετε ότι οι υπεύθυνοι, σύμφωνα με τον νόμο για την κατεδάφιση των κτηρίων που χαρακτηρίζονται ως επικινδύνως ετοιμόρροπα, είναι οι ιδιοκτήτες τους και σε περιπτώσεις αδράνειας είναι οι δήμοι.

Η αναφερόμενη στην ερώτησή σας απόφαση του προκατόχου, του κ. Σπύρτζη, για τη Βρίσα, δεν μετέβαλε αυτό το νομοθετικό καθεστώς, απλώς επιδόθηκε για μία και μοναδική φορά, δηλαδή έδωσε χρήματα στους ιδιοκτήτες να προβούν στην κατεδάφιση των ιδιοκτησιών τους. Και εν τέλει -το γνωρίζετε, φαντάζομαι- αποδείχθηκε αναποτελεσματικό και προς τούτο κλήθηκαν πάλι οι δήμοι και οι περιφέρειες για να κάνουν τις καταδράσεις.

Αποδεικτικό αυτού που σας λέω για την αναποτελεσματικότητα αυτού του μοντέλου είναι ότι η ίδια η κυβέρνηση σας, η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, δεν το εφάρμοσε σε καμία άλλη φυσική καταστροφή, ούτε στην Κω, ούτε στη Ζάκυνθο, ούτε στην Πρέβεζα. Επίσης, ειδικά για το Μάτι, που είχαμε μια ακραία κατάσταση, τις καταδράσεις τις ανέλαβε το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών με ειδική νομοθετική ρύθμιση.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, του Κυριάκου Μητσοτάκη με τον Κώστα Καραμανλή χρηματοδότησε, βασιζόμενη σε αυτήν την εμπειρία και μέσω του ΥΠΕΣ, τους Δήμους ανατολικής και δυτικής Σάμου με περίπου 9,2 εκατομμύρια ευρώ, ώστε μεταξύ άλλων να προβούν στις καταδράσεις των ακινήτων, για τις οποίες έχουν εκδοθεί τα ΠΑΕΕΚ.

Από αυτά -σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουμε- έχουν ήδη εκταμιευθεί 3.134.000. Σας ενημερώνω ότι ήδη στον Δήμο δυτικής Σάμου έχουν καταδαφιστεί εβδομήντα τρία κτήρια και στον αντίστοιχο Δήμο της ανατολικής Σάμου έχουν καταδαφιστεί σαράντα ένα κτήρια.

Τώρα, ως προς το τελευταίο ερώτημά σας περί της αδυναμίας του Υπουργείου να δώσει λύση στο σύνθετο ιδιοκτησιακό καθεστώς και στο πρόβλημα που υπάρχει, πραγματικά προσπαθώ να καταλάβω τι μας ρωτάτε. Φαντάζομαι ότι γνωρίζετε τη διάταξη του άρθρου 17 του Συντάγματος περί προστασίας της ιδιοκτησίας ακόμη και όταν τα ακίνητα είναι αγνώστων ιδιοκτητών ή μόνιμων κατοίκων εξωτερικού ή πολλών συνιδιοκτητών που υπάρχουν μεταξύ τους ζητήματα.

Επιτρέψτε μου να κλείσω με το εξής: Συνολικά η Κυβέρνηση μας είναι δίπλα στη Σάμο, δίπλα στα προβλήματα που υπάρχουν. Ο κ. Τριαντόπουλος, ο καθ' ύλην αρμόδιος για τα θέματα των φυσικών καταστροφών, νομίζω ότι πριν λίγες μέρες ήταν στο νησί σας. Και νομίζω ότι έγιναν νέες ανακοινώσεις και για το ζήτημα των ναών, το οποίο εκφεύγει της δικής μου της αρμοδιότητας και δεν με αφορά, αλλά και για το ζήτημα της έξτρα χρηματοδότησης, όπου δόθηκαν -όπως διαβάζω- 1,7 εκατομμύρια ευρώ στους δήμους εκεί, ώστε να αντιμετωπίσουν ζητήματα που αφορούν στην επισκευή των κτηρίων -και επιτρέψτε μου να σας πω, ότι θα πρέπει να το αναφέρετε αυτό- και για την ένταξη στην πλατφόρμα arogi.gov.gr την επόμενη περίοδο για την παροχή πρώτης αρωγής έναντι στεγαστικής συνδρομής στους σεισμόπληκτους κατοίκους της Σάμου.

Αυτά, κύριε Μιχαηλίδη, θα πρέπει να τα αναγνωρίσετε. Εμείς είμαστε εδώ πέρα, σε κάθε περίπτωση, για να απαντάμε στις ερωτήσεις σας και να βελτιωνόμαστε, αλλά πάνω απ' όλα για να ξέρουν οι πολίτες και της Σάμου, αλλά και κάθε περιοχής που έχει δεχθεί μια φυσική καταστροφή, ότι είμαστε κοντά τους, ότι είμαστε δίπλα τους.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Θα συζητηθεί τώρα η πρώτη με αριθμό 113/29-10-2021 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Λάρισας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Βασιλείου Κόκκαλη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Η ανάθεση της καθαριότητας του ΟΑΕΔ περνάει σε εργολάβους και πεντακόσιοι εργαζόμενοι περνούν στην ανεργία».

Στην ερώτησή του κ. Κόκκαλη θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων κ. Παναγιώτης Τσακλόγλου.

Κύριε συνάδελφε, θα έχετε αυστηρά δύο λεπτά για την ερώτησή σας.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, το έργο της καθαριότητας στα δημόσια κτήρια, στα οποία στεγάζονται οι υπηρεσίες του ΟΑΕΔ, αλλά και πολλές υπηρεσίες του δημόσιου, έως και το 2015 ανατίθεντο σε ιδιώτες εργολάβους. Η ανάθεση, όμως, αυτή σε ιδιώτες εργολάβους δημιούργησε και ανέδειξε πολλές παθογένειες.

Πρώτον, ο δημοσιονομικός εκτροχιασμός. Από το εργολαβικό αντάλλαγμα, επειδή στην αρχική πρόβλεψη του νόμου δεν υφίστατο ανώτατο πλαφόν, τα δημοσιονομικά είχαν εκτροχιαστεί.

Δεύτερον, η παραβίαση της ασφαλιστικής και της εργατικής νομοθεσίας. Ενδεικτική είναι η έκθεση του Ινστιτούτου Εργασίας 2009 της ΓΣΕΕ, που δημοσιεύθηκε το 2011, η οποία κάνει λόγο για εργασιακό μεσαίωνα για τους εργαζόμενους σε αυτές τις εταιρείες.

Το 2016 η τότε κυβέρνηση αποφάσισε ότι σε αυτές τις ανάγκες μπορούν να ανταποκριθούν οι εργαζόμενοι υπό αξιολόγηση και εποπτεία, η πρόσληψη των οποίων θα γινόταν από τον ΑΣΕΠ και προσέλαβε πεντακόσιους εργαζόμενους για είκοσι τέσσερις μήνες και με μία παράταση. Όπως ήταν φυσικό οι ιδιώτες προσέφυγαν στη δικαιοσύνη. Η δικαιοσύνη απέστειλε προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το οποίο ήταν αντίθετο με τις αιτιάσεις των ιδιωτών εργολάβων και το δικαστήριο, το Συμβούλιο της Επικρατείας, το ανώτατο ακυρωτικό, με την υπ' αριθμ. 943/2020 απόφασή του απέρριψε τις αιτιάσεις των εργολάβων και έκανε δεκτό τον ισχυρισμό ότι, πράγματι, η πρόσληψη εργαζομένων ορισμένου χρόνου, όπως έκανε η κυβέρνηση το 2016, η τότε κυβέρνηση, ήταν σύνομη. Εσείς, όμως, ήρθατε το 2021 και καταργήσατε, μετά την απόφαση του δικαστηρίου, αυτή τη διάταξη.

Προλαβαίνω το πιθανό και πρώτο επιχείρημά σας, «για οικονομικούς λόγους». Θα πω και στη δευτερολογία ότι δεν είναι το μοναδικό κριτήριο, κύριε Υπουργέ και γι' αυτό ερωτάσθε τα εξής: Ποιοι ήταν οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος, ώστε να καταργήσετε τη συγκεκριμένη διάταξη, σύμφωνα με την οποία εργαζόμενοι με κοινωνικά κριτήρια θα κάνουν τη δουλειά την οποία έκαναν ιδιώτες εργολάβοι; Και όταν αναφέρομαι σε λόγους δημοσίου συμφέροντος, εννοώ πέραν από τους οικονομικούς που υποθέτω ότι θα επικαλεστείτε. Οι κοινωνικοί λόγοι, το να δώσουμε αξιοπρεπή δουλειά σε εργαζόμενους. Ποιοι ήταν οι λόγοι που καταργήσατε αυτή τη διάταξη; Και τι προτίθεστε να κάνετε για μια πιθανή παράταση λόγω COVID;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει ο κύριος Υπουργός.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Αξιότιμε κύριε Κόκκαλη, κατ' αρχάς επιτρέψτε μου να ξεκινησω διευκρινίζοντας ότι έχω ήδη απαντήσει σε πανομοιότυπη ερώτηση η οποία υποβλήθηκε από τον Βουλευτή του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα - Ηλία Αρσένη στις 18 Οκτωβρίου στην Αίθουσα εδώ.

Δεν πειράζει, το επαναλαμβάνουμε.

Πάμε στην ερώτησή σας. Αναμφίβολα η όλη δράση και όλες οι ενέργειες της δημόσιας διοίκησης οφείλουν να κινούνται στην κατεύθυνση της εξυπηρέτησης και της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος. Και αυτό ακριβώς συμβαίνει και στην περίπτωση για την οποία συζητάμε τώρα εδώ.

Ας δούμε πρώτα τα γεγονότα. Με την απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ΟΑΕΔ τον Δεκέμβριο του 2018 εγκρίθηκε η πρόσληψη προσωπικού για κάλυψη αναγκών καθαριότητας των κτηρίων που στεγάζονται οι υπηρεσίες του οργανισμού με συμβάσεις αορίστου χρόνου διάρκειας είκοσι τεσσάρων μηνών και με ισχύ όχι πέρα από τις 2 Ιουλίου του 2021. Ωστόσο, οι προσλήψεις ξεκίνησαν με καθυστέρηση τον Οκτώβριο του 2019. Γι' αυτό τον λόγο το διοικητικό συμβούλιο του ΟΑΕΔ ενέκρινε τον Μάιο του τρέχοντος έτους την τροποποίηση των συμβάσεων εργασίας του υπηρετούντος προσωπικού καθαριότητας ως προς τη λήξη και ως προς τη συμπλήρωση είκοσι τεσσάρων μηνών απασχόλησης από την αρχική πρόσληψη για κάθε θέση εργασίας. Αυτές οι συμβάσεις ολοκληρώνονται την παρούσα περίοδο και δεν μπορούν να παραταθούν περαιτέρω βάσει της κείμενης νομοθεσίας.

Γιατί συμβαίνει αυτό; Τον Ιανουάριο του 2021 ψηφίστηκε ο ν.4765. Με το άρθρο 61 του νόμου καταργήθηκε το άρθρο 8 του ν.4506/2017 που έδινε τη δυνατότητα πρόσληψης προσωπικού καθαριότητας από οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα με δημόσιες συμβάσεις ορισμένου χρόνου. Ο ν.4765 αποσκοπεί στον εξορθολογισμό του κόστους της πλήρωσης θέσεων μέσω της διενέργειας μιας κεντρικής διαδικασίας έναντι πολλών κατακερματισμένων προωθώντας αυτό ακριβώς στο οποίο στηρίζεται η ερώτησή σας, δηλαδή στην προαγωγή του δημοσίου συμφέροντος.

Όπως θα εξηγήσω σε λίγο, η διαδικασία αυτή έχει μειωμένο συνολικό δημοσιονομικό κόστος, ενώ παράλληλα επιταχύνεται και η διαδικασία πλήρωσης θέσεων. Με άλλα λόγια, με τις προβλέψεις του ν.4765 το δημόσιο συμφέρον εξυπηρετείται σε όρους ενισχυμένης οικονομικής αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας, μείωσης του δημοσιονομικού κόστους, αλλά και ελάφρυνσης του διοικητικού και υπηρεσιακού φόρτου.

Επιστρέφοντας στη συγκεκριμένη υπόθεση, με την απόφαση 5051/108 της 28^{ης} Σεπτεμβρίου του 2021 στο διοικητικό συμβούλιο του ΟΑΕΔ τεκμηριώθηκε η αναγκαιότητα και εγκρίθηκε η διενέργεια διεθνούς διαγωνισμού για την κάλυψη των αναγκών καθαριότητας στα κτήρια όπου στεγάζονται οι υπηρεσίες του οργανισμού. Η ετήσια προϋπολογισθείσα δαπάνη του διαγωνισμού είναι 3.753.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ -ο ΦΠΑ μετακυλιέται από το δημόσιο προς τον ανάδοχο ούτως ή άλλως- και είναι οριακά χαμηλότερη της ετήσιας δαπάνης του διαγωνισμού του 2019 που ήταν 3.759.000 ευρώ.

Όμως, στη σύγκριση αυτή πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν ότι ο διαγωνισμός του 2021 αφορά στην πρόσληψη πεντακοσίων σαράντα ενός ατόμων ως προσωπικό καθαριότητας, ενώ σε αυτόν του 2019 οι προσλήψεις αφορούν σε πεντακόσια άτομα. Δηλαδή, μιλάμε για σαράντα ένα άτομα παραπάνω μεγαλύτερη απασχόληση και οριακά μικρότερο κόστος και μέχρι στιγμής δεν είναι μόνο αυτά.

Επιπρόσθετα, αν συνυπολογιστούν και οι δαπάνες για το δημόσιο στο πλαίσιο του προηγούμενου διαγωνισμού του 2019 που αφορούν σε προμήθειες ειδών καθαρισμού και τροχήλατων καρτσών για τις εργασιακές ανάγκες του προσωπικού τις οποίες τώρα τις επωμίζεται ο ανάδοχος του έργου, αλλά και το διοικητικό κόστος που επιφέρει στον ΟΑΕΔ η συγκεκριμένη διαδικασία της επιλογής και διαχείρισης του προσωπικού καθαριότητας, αλλά και των διαγωνισμών προμηθειών, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του οργανισμού το ετήσιο κόστος είναι περίπου 4 εκατομμύρια ευρώ. Με τον διαγωνισμό που έχει ξεκινήσει ο ΟΑΕΔ εξοικονομείται λίγο πάνω από το 6% των δαπανών προς όφελος του δημοσίου, ενώ όπως ανέφερα και προηγουμένως αυξάνεται η απασχόληση. Με άλλα λόγια αν οι υπολογισμοί γίνουν σε όρους δαπάνης ανά εργαζόμενο, το όφελος υπέρ του δημοσίου υπερβαίνει το 20%.

Με βάση τα συγκεκριμένα στοιχεία προκύπτει σαφώς ότι τόσο

σε απόλυτα όσο και σε σχετικά μεγέθη οι σκοποί εξορθολογισμού του κόστους για τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά και της μείωσης του διοικητικού βάρους και του υπηρεσιακού φόρτου εξυπηρετούνται από τον ανοικτό διαγωνισμό που προκήρυξε ο ΟΑΕΔ. Δεν τίθεται συνεπώς κανένα ζήτημα αύξησης του κόστους για το δημόσιο από τη συγκεκριμένη διαδικασία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο έχει ο κ. Κόκκαλης για τρία λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, με όλο τον σεβασμό, θα προτιμούσα και το ζητώ στη δευτερολογία σας να τοποθετηθείτε και πολιτικά. Το ιστορικό της υπόθεσης των συγκεκριμένων εργαζομένων το γνωρίζω, όπως το γνωρίζετε και εσείς. Δεν χρειάζεται να αναγνώσουμε μια σελίδα ή δύο.

Είναι ξεκάθαρα τα πράγματα. Μια συγκεκριμένη υπηρεσία από την καθαριότητα μπορούν να την κάνουν δύο κατηγορίες ανθρώπων. Η πρώτη είναι οι ιδιώτες εργολάβοι. Η δεύτερη είναι οι εργαζόμενοι. Για τη δεύτερη κατηγορία έχει κριθεί -όχι από εμάς ούτε από εσάς- από το Συμβούλιο της Επικρατείας ότι είναι νόμιμη, καθώς εξυπηρετεί όλους τους λόγους δημοσίου συμφέροντος, αφ' ενός τους δημοσιονομικούς, αφ' ετέρου τους κοινωνικούς.

Και η ερώτησή είναι: Εσείς γιατί επιλέγετε, ενώ έχει κριθεί και δικαστικά, την πρώτη κατηγορία χωρίς στοιχεία συγκεκριμένα, παρά μόνο για ένα δημοσιονομικό κόστος λίγο λιγότερο; Παρουσιάσατε επίσημη μελέτη πόσο θα κοστίσουν αυτοί οι εργολάβοι στο τέλος; Επαναλαμβάνω, είναι σημαντικό το δημοσιονομικό κόστος. Δεν είναι, όμως, το μοναδικό. Είναι και η διασφάλιση της ασφαλιστικής νομοθεσίας. Είναι οι κοινωνικοί λόγοι.

Συνεπώς, από την ανυπαρξία απαντήσεως συγκεκριμένης, τουλάχιστον πολιτικής, μπορώ να συμπεράνω ότι είναι η πολιτική σας τέτοια ξεκάθαρα, ώστε να επιλέγετε την πρώτη κατηγορία και όχι τη δεύτερη. Θα μπορούσατε να πείτε το αντίθετο, εάν δεν είχε βγει η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, κύριε Υπουργέ, η οποία είπε ότι αυτή η διαδικασία του 2016 είναι σύνομη. Και τι επιτυγχάνει; Θα μου επιτρέψετε να το διαβάσω: «Επιτυγχάνει τη διασφάλιση του δημοσιονομικού οφέλους...». Το ακούτε αυτό; Το Συμβούλιο της Επικρατείας το είπε. «Δεύτερον, τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων στις προαναφερόμενες επιχειρήσεις και τρίτον, την αντιμετώπιση απρόβλεπτων αναγκών...». Τρεις λόγοι επιτυγχάνονται με την απασχόληση των εργαζομένων. Εσείς είπατε στην πρωτολογία σας έναν και τον είπατε αόριστα, γενικά, ότι το κόστος είναι λιγότερο.

Γι' αυτό θέλω να τοποθετηθείτε για την πολιτική την οποία ασκείτε. Διότι επιλέγετε αυτού του είδους τις υπηρεσίες και δεν το κάνετε μόνο στον ΟΑΕΔ. Το κάνετε και στα νοσοκομεία. Γιατί επιλέγετε αυτού του είδους την πολιτική, η οποία σε καμμία περίπτωση δεν μπορεί να χαρακτηριστεί κοινωνική, κύριε Υπουργέ, όταν την ίδια δουλειά μπορούν να την κάνουν και οι εργαζόμενοι επιτυγχάνοντας και τους τρεις λόγους: και τους δημοσιονομικούς και τους κοινωνικούς και τους υπηρεσιακούς;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο για τρία λεπτά.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΚΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αξιότιμε κύριε Κόκκαλη, με όλο τον σεβασμό, θα μου επιτρέψετε να πω ότι μάλλον δεν παρακολούθησα προσεκτικά την απάντησή μου. Με πολύ συγκεκριμένα στοιχεία εκείνο που σας έδειξα δεν είναι μόνο το δημοσιονομικό όφελος, είναι και τη μεγαλύτερη απασχόληση. Τι σας φαίνεται εσάς προτιμητέο; Ψηλότερο κόστος και χαμηλότερη απασχόληση; Σε εμάς δεν φαίνεται αυτό προτιμητέο.

Επειδή το θέμα αυτό συζητείται εντόνως, πέρα από τα ειδικότερα στοιχεία για τη συγκεκριμένη περίπτωση, χρειάζεται να ξεκαθαριστούν ορισμένα ζητήματα. Κανένας δεν παραγωγρίζει τις

αγωνίες των εργαζομένων στην καθαριότητα είτε μιλάμε για τον ΟΑΕΔ είτε για οποιονδήποτε άλλο δημόσιο φορέα. Οι εργαζόμενοι αυτοί έχουν προσφέρει τις υπηρεσίες τους με συνέπεια και ιδιαίτερα κατά την περίοδο της υγειονομικής κρίσης, όπου η διασφάλιση της υγιεινής στις κτηριακές εγκαταστάσεις των υπηρεσιών απέκτησε πρόσθετη βαρύτητα. Ο ΟΑΕΔ με την απόφαση του διοικητικού του συμβουλίου τον Σεπτέμβριο, που ενέκρινε την προκήρυξη του ανοικτού διαγωνισμού για υπηρεσίες καθαριότητας κτηρίων, εφαρμόζει την ισχύουσα νομοθεσία, δηλαδή το ν.4765/2021. Με βάση την ίδια νομοθεσία, αντίστοιχους διαγωνισμούς έχουν προκηρύξει πολλοί ακόμα δημόσιοι οργανισμοί, φορείς και νομικά πρόσωπα. Διότι, όπως αντιλαμβάνεστε, η νομοθεσία δεν εφαρμόζεται κατά το δοκούν.

Από εκεί και πέρα, πρόκειται για ένα ζήτημα καθαρά επιχειρησιακό του ΟΑΕΔ, ο οποίος εφαρμόζει τη νομοθεσία για την κάλυψη των αναγκών για καθαριότητα στα κτήρια που στεγάζουν τις κεντρικές υπηρεσίες του. Και αυτό προσπαθεί να το πράξει με όρους αποτελεσματικότητας και οικονομικής αποδοτικότητας, αξιοποιώντας τις σχετικές προβλέψεις του νόμου.

Ακόμα και αν πραγματοποιούνταν διαγωνισμός για συμβάσεις ορισμένου χρόνου, όπως θα γινόταν αν δεν είχε μεσολαβήσει η αλλαγή στις διατάξεις της νομοθεσίας, δεν είναι βέβαιο πως θα προσλαμβάνονταν εκ νέου οι εργαζόμενοι που είχαν προσληφθεί με την πρόσκληση του 2019, αφού θα ελάμβανε χώρα διαδικασία επιλογής με συγκεκριμένα κριτήρια.

Εξυπακούεται ότι θεωρούμε πως όσοι επιλεγούν είτε έχουν προϋπηρεσία στον χώρο της καθαριότητας του οργανισμού είτε

όχι, θα εργαστούν με πλήρη ευσυνειδησία και διάθεση προσφοράς, όπως έγινε και με τους εργαζόμενους που είχαν προσληφθεί με βάση την προηγούμενη νομοθεσία. Αυτό που θα πρέπει να κρατήσουμε είναι ότι δεν ισχύει σε καμία περίπτωση ότι ο ΟΑΕΔ απολύει εργαζόμενους στην καθαριότητα. Αυτό που ισχύει, είναι πως ο ΟΑΕΔ λαμβάνοντας υπ' όψιν τις ανάγκες καθαριότητας και την ισχύουσα νομοθεσία προκήρυξε τον σχετικό διαγωνισμό, διαμορφώνοντας έτσι τις προδιαγραφές αυτού, ώστε να προσληφθούν περισσότεροι εργαζόμενοι σε σχέση με την πρόσκληση του 2019 και με τη μικρότερη συνολική επιβάρυνση για το δημόσιο.

Κατ' αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον σε όρους αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας, ενώ εξυπηρετούνται και οι ανάγκες του ΟΑΕΔ, χωρίς να επιβαρύνεται ο ίδιος διοικητικά ή διαδικαστικά.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

Δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 11.25' λύεται η συνεδρίαση για τη Δευτέρα 8 Νοεμβρίου 2021 και ώρα 15.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ